

Kirkkopalvelut ry:n hallituksen kertomus 2023

KIRKKOPALVELUT

Sisällysluettelo

Johtajan katsaus	3
Kirkkopalvelut ry:n hallituksen kertomus vuodelta 2023	4
Strategia 2024	5
STEP-koulutus	6
Valona-hyvinvointi	7
Diakonia ja kehittäminen	8
Yhteiset palvelut	10
LIIKETOIMINTA	11
Kotimaa-ryhmä	11
Sacrum-Kotimaa Oy	11
Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy	11
Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen	12
Kirkkopalvelut ry:n ja konsernin taloudellinen asema ja tulos	14
Henkilöstö	16
Hallinto ja johtaminen	18
Kirkkopalvelut ry:n hallitus	21
Kirkkopalvelut ry:n tasekirja 31.12.2023	
Tilintarkastuskertomus	
Yhteisvastuukeräyksen tulokset 2023	

Johtajan katsaus

Meille käy hyvin

Olemme eläneet kovia aikoja. Koronapandemia vuodesta 2020. Venäjän raakalaismainen sota Ukrainassa vuodesta 2022. Hamasin terrori-iskut Gazassa ja Israelin ylimitoitetuilta tuntuvat sota-toimet syksystä 2023. Pimeä yö tuntuu laskeutuneen ihmiskunnan ylle.

Kaikella tällä on vaikutus Suomeenkin ja meidän suomalaisten elämään. Olemme kokeneet energiakriisiä, korkojen ja kuluttajahintojen nousua, inflaatiota. Kirkkopalveluissakin on jouduttu epämiellyttäviin toimiin, käymään muutosneuvotteluja, irtisanomaan ja muuttamaan työsuhteen ehtoja.

Lisätään tähän kansakuntamme pitkä, huono taloudenpito, väestön vanheneminen ja pienet nuorisoikaluokat ja työvoimapula. Ja vielä globaalit, kaikkia koskevat uhat ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen. Ei ihme, jos maailma näyttää mustalta. Tulevaisuus kätkee kasvonsa ja pelkäämme niiden näyttävän entistä synkemmiltä.

Meillä suomalaisilla on usein pessimistinen maailmankuva. Asiat nähdään mieluummin mustina kuin valkoisina. Onnistumisten sijaan katsomme mielellämme epäonnistumisia, hyvin menneen sijaan virheitä. Vanha vertaus puhuu siitä, kuinka toisille puolillaan oleva lasi on puoliksi tyhjä, toisille puoliksi täynnä. Toiset ovat ongelmakeskeisiä, toiset ratkaisuhakuisia. Toiset positiivisia, toiset optimisteja. Millainen Sinä olet?

Vaikka olen monissa asioissa reaali politiikan kannattaja, en halua luopua toivosta. Luotan, että otsikon mukaisesti meille käy hyvin. Vaikeita ja kipuakin tuottavia ratkaisuja täytyy olla valmis tekemään, jotta tulevaisuus turvataan. Mutta enemmän kuin koskaan tarvitsemme positiivisuutta.

Wilhelmi Malmivaaran virressä veisataan:

*Koska valaissee kointähtönen
mua köyhää kerjääjää?
Koska päättyy matka yöllinen?
On yhä hämärää.
Taivaalle nostan yhtenään
katseeni kaipaavan.
Valoa jos en näekään,
sen tiedän loistavan.*

Vaikka olisi pilkkopimeää, on jaksettava odottaa. Vaikka elämässä tulee pimeää, kristittyinä saamme luottaa, että tuleva on mennyttä parempi. Tuon toivon äärellä emme kuitenkaan saa jäädä passiivisiksi. Vaikka olisi pimeää, töitä pitää tehdä ja antaa tilaa valolle. Sillä kaikkia kaupunkeja ei ole vielä rakennettu, kaikkia yrityksiä ei perustettu. Kunnat, kaupungit ja seurakunnat eivät ole vielä valmiita. Kaikkia lakeja ei ole vielä säädetty eikä päätöksiä tehty. Kaikkien hätää ei ole vielä kuultu eikä astuttu apua tarvitsevan rinnalle. Kointähti kuitenkin loistaa. Aamutähti lupaa nousevaa päivää. Paavalin sanoin: ”Me emme kuulu yölle emmekä pimeydelle. Rohkaistakaa ja vahvistakaa siis toisianne.”

Haluan kiittää Kirkkopalvelujen jäseniä ja asiakkaita kuluneesta vuodesta. On tärkeä pitää kiinni yhteisestä hyvästä. Kiitokset kuuluvat luottamushenkilöllemme ja työtovereille, jotka ovat haasteita yhdessä ratkomassa. Vaikka nyt elämme murrosaikoja, yhdessä selviämme. Emmekä saa luovuttaa, sillä missiossamme mainittu toivo on totta. Se nousee kristillisestä uskosta, arjen kristillisyydestä ja on hyvän elämän keskeisiä rakennuspuita. Meille käy hyvin!

Ilkka Mattila
Johtaja, rovasti

KIRKKOPALVELUT RY:N HALLITUKSEN KERTOMUS VUODELTA 2023

Järjestö- ja konsernirakenne tarkastelukaudella

Kirkkopalvelut ry on seurakuntien ja kristillisten toimijoiden valtakunnallinen yhteistyö- ja palvelujärjestö sekä hyvinvointi- ja koulutuspalvelujen tuottaja. Jäseninämme 31.12.2023 oli 299 seurakuntaa, 60 järjestöä ja 22 opintojärjestöä.

Yhdistyksen toiminta jakautui vuonna 2023 neljään palvelualueeseen, jotka olivat **STEP-koulutus**, **Valona-hyvinvointi**, **Diakonia ja kehittäminen** sekä **Kotimaa-ryhmä**

STEP-koulutus muodostuu kolmesta oppilaitoksesta, jotka ovat STEP-ammattiopisto, STEP-opiston nimellä tunnettu kansanopisto ja STEP-opintokeskus. Oppilaitoskokonaisuutta johdetaan yhden oppilaitoksen periaatteella kuudella kampusalueella. Kampuksemme sijaitsivat Järvenpäässä, Kaustisella, Lapualla, Pieksämäellä, Ruokolahdella ja Uudessakaarpeyissä. Lisäksi Helsingissä, Kuopiossa, Porissa ja Kokkolassa on oppilaitoksen toimipaikka. Järvenpäässä toimiva päiväkotitoiminta päätettiin kevättalvella lakkauttaa ja sen toiminta päättyi kesällä 2023. Syksyllä tehtiin päätös STEP-koulutuksen Kaustisen kampuksen lakkauttamisesta. Toiminta päättyi vuoden 2024 aikana.

Valona-hyvinvointi tuottaa diakonisia sosiaali- ja hyvinvointipalveluja. **Lastenkoti Valona** sijaitsee Pieksämäellä, missä on kaksi lastensuojelun sijaishuollon yksikköä (yhteensä 13 asiakaspaikkaa). Lisäksi Lastenkoti Valona tuottaa lastensuojelun jälkihuoltoon, tukiasumiseen ja NUOTI-valmennukseen liittyviä palveluita. **Valona Vanhuspalvelut** tarjoaa hoivaa ja huolenpitoa ikäihmisille Pieksämäellä, missä on yhteensä 48 ikääntyneiden palveluasumisen paikkaa.

Diakonia ja kehittäminen -palvelualue tarjoaa Kirkkopalvelujen jäsenille ja sidosryhmille resursseja, joiden avulla ne voivat tehokkaasti vastata heikossa asemassa olevien ihmisten avuntarpeisiin. Palvelualueen tehtävänä on tukea Kirkkopalvelujen jäsen seurakuntien ja -järjestöjen toimintaa sekä kehittää yhteistoimintaa. Yhteisvastuukeräys ja Kotimaanapu toimivat **varainhankinnan yksikössä**. **Kehittämisyksikkö** vastaa sosiaali- ja terveysalan kumppaneiden kanssa tehtävästä kehittämistoiminnasta ja hankeyhteistyöstä erityisesti päihde- ja riippuvuustyön sekä diakonian alalla. **Tapahtumat, konsultointi** ja **markkinointiviestintä** ovat myös osa Diakonia ja kehittäminen -palvelualueen toimintaa.

Kotimaa-ryhmän muodostavat **Sacrum-Kotimaa Oy** (100 % omistus) ja **Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy** (100 % omistus). **Kristillinen Lehtitalo Oy** (67 % omistus) purettiin selvitystilamenettelyn kautta. Ylimääräinen yhtiökokous päätti siitä 15.12.2023.

Kirkkopalvelut omistaa myös Kiinteistö Oy Ruskon Keskusvainion (100 %) ja omisti Asunto-osakeyhtiö Opistonpihan (100 %) sen myyntiin 30.11.2023 asti. Kirkkopalvelujen tytäryhtiöillä ja kiinteistöosakeyhtiöillä on omat hallituksensa, jotka tehtävänsä mukaisesti vastaavat niiden toiminnasta ja taloudesta. Kirkkopalvelujen tytärsäätiöllä **Suomen Kirkon Seurakuntaopiston Säätiöllä** ja sen muodostaman konsernin kiinteistö- ja asuntoyhtiöillä on omat hallituksensa. Säätiön tehtävänä on tukea Kirkkopalvelujen toimintaa. Koska Kirkkopalvelut ry käyttää määräysvaltaa Suomen Kirkon Seurakuntaopiston Säätiössä, on se osa konsernia. Säätiönä siitä on kuitenkin tehty oma tilinpäätös.

Kaikki Kirkkopalvelut-konsernin tarvitsemat tukipalvelut tuotetaan kootusti **Yhteisissä palveluissa**.

Strategia 2024

Kirkkopalvelujen nykyinen strategiakausi alkoi 2020. Uutta strategiaa kaudelle 2020–2024 rakennettiin valtuustoa, hallitusta, johtoryhmää, henkilöstöä, jäsenkuntaa ja sidosryhmiä kuullen.

Kirkkopalvelujen arvot ovat usko, jonka ymmärrämme avarana kansankirkollisuutena, toivo, joka kannustaa meitä rohkeaan yhteiskuntavastuuseen ja rakkaus, joka on meille palvelevaa lähimmäisenrakkautta. Missiomme rakennamme toivoa, hyvää elämää ja arjen kristillisyyttä nousee tuolta arvopohjalta.

Perustehtävämme ovat koulutus ja sivistys, hyvinvointi ja hoiva sekä vuorovaikutus ja kehittäminen. Strategiset tavoitteemme ovat tyytyväiset asiakkaat ja jäsenet, uudistuminen ja kasvu, hyvä työpaikka, kestävä toimintatapa ja kannattavuus. Visiomme on yhteinen hyvä.

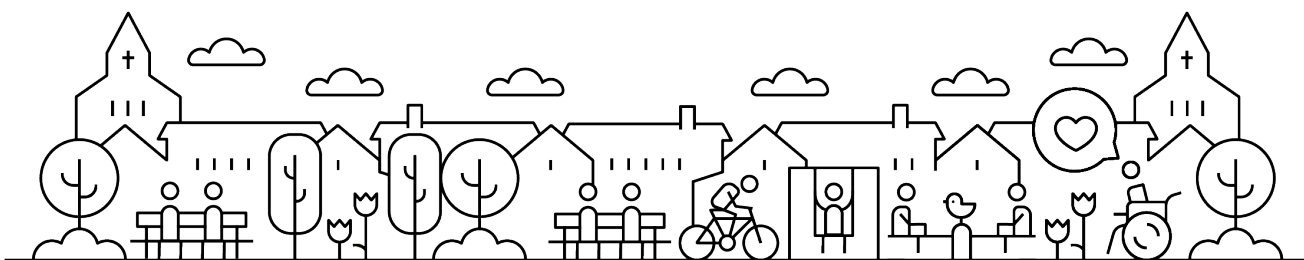
Toimintaympäristömme on muutoksessa, mikä edellyttää meiltä jatkuvaa oman toimintamme arviointia, toiminnan muutosta ja uudistumista. Meihin vaikuttavia suuria ilmiöitä ovat ilmastomuutos, koronan jälkihoito, monikulttuurisuus, polarisaatio, epävakauden ja epävar-

muuden lisääntyminen, kasvava turvattomuus, maahan- ja maassamuutto, pakolaisaalto, monipaikkaisuus, arvojen muutos ja kirkon jäsenkehitys, rakenteelliset muutokset, digitaalisuus sekä kustannuspaineet ja julkisen rahoituksen epävarmuus.

Strategisten tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi hallitus on asettanut joukon strategisia hankkeita, joista raportoidaan johtoryhmälle ja hallitukselle. Näitä ovat

- Brändilinjaus
- Asiakkuuksien ja jäsenten hallinta
- Kasvu ja alueelliset linjaukset
- Yhteisvastuukeräyksen uudistaminen
- Organisaatiokulttuurin kehittäminen
- Digilinjaus
- Kestävän kehityksen ohjelma
- Kannattavuuden vahvistaminen

Uuden strategian valmistelu käynnistyi tammikuussa 2024.

STEP-koulutus

Sekä ammatillisen koulutuksen että kansanopiston suoritemäärät kasvoivat. Kasvatus- ja ohjausalan ammatillisten tutkintojen suoritemäärä kasvoi Kokkolassa, Kuopiossa ja Helsingissä. Ruotsinkielinen kasvatus- ja ohjausalan tutkintokoulutus käynnistettiin Närpiössä. Tampereella ei onnistuttu saamaan kasvua, joten tämän toimipaikan jatkoa arvioidaan tulevaisuudessa kriittisesti. Sosiaali- ja terveysalan tutkintojen kasvu saavutettiin verkkokoulutuksilla sekä Ruokolahden sote-koulutuksella. Myös kansainväliset opiskelijat kasvattivat sosiaali- ja terveysalan tutkintojen ja hoiva-avustaja koulutuksen opiskelijamääriä. Kansainvälisen rekrytoinnin kautta tulleita opiskelijoita oli vuoden vaihtuessa 190.

Kansanopiston suoritemäärien kasvua edisti ukrainalaisten kieli- ja kulttuurikoulutus. Koko vuoden kansanopiston suoritemäärästä 21 616 ukrainalaisten osuus oli 10 145. Vuoden 2021 jälkeen kansanopiston suoritemäärä, ilman ukrainalaisten osuutta, on saatu kasvu-uralle. Perusopetuksen kurssimäärissä ei päästy asetettuun tavoitteeseen, mutta pientä kasvua saatiin verrattuna edelliseen vuoteen. Opintokeskuksen suoritemäärät toteutuivat suunnitelmien mukaisesti.

STEP-koulutuksen liikevaihto kasvoi 1,5 M€ (27,5 M€ -> 29,0 M€). Suoritemäärien, opiskelijamäärien sekä liikevaihdon kasvu ei kuitenkaan taannut toimintojen kannattavuutta. Syynä oli se, että oppilaitosrahoitus on jälkirahoitteista. Vuoden 2023 rahoituspäätökset perustuivat vuoden 2021 suoritemääriin, jotka olivat kaikissa oppilaitosmuodoissamme jääneet alle tavoitteiden. Kasvaneen liikevaihdon taustalla vaikuttanut tekijä oli opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämät strategiarahoitukset, jotka ovat kohdeavustuksia. Kohdeavustukset on käytettävä täysimääräisesti myönnön perusteena olleeseen

kohteeseen. Merkittävä kannattavuutta heikentävä tekijä oli henkilöstökulujen voimakas kasvu. Lisäksi kansanopiston kurssimaksuille oli budjetissa asetettu ylimitoitettu tavoite, joka johti talouden epätasapainoon.

Useat yhteiskunnalliset muutokset ohjaavat myös koulutuksen järjestäjiä tiiviimpään yhteistyöhön alueiden toimijoiden kanssa. Aluekehittäminen ja STEP-koulutuksen edunvalvonta alueilla (hyvinvointialueet, työllisyysalueet, ELY-keskukset ja kuntayhtymät) oli yksi toimintavuoden isoista kehittämiskohteista. Kolmelta maantieteelliseltä alueelta - itä, etelä ja länsi, määriteltiin keskeiset sidosryhmät ja nimettiin sidosryhmien yhteyshenkilöt. Alueilla solmittiin uusia kumppanuuksia ja kumppanuustyölle asetettiin tavoitteet. Toimittiin aktiivisesti ELY-keskusten kokoamissa verkostoissa ja kehittämishankkeissa. Lisäksi käytiin kahdenkeskeisiä neuvotteluita TE-toimistojen kanssa ja suunniteltiin yhteisiä koulutuksia hyvinvointialueiden ja yrityskumppaneiden kanssa. Käynnistynyt aluetyö ja sen jatkuva kehittäminen tulee jatkossa olemaan yksi keskeinen STEP-koulutuksen menestystekijä.

Aluekehityksen korostuminen, kansainvälisten opiskelijoiden lukumäärän kasvu sekä digitalisuuden nopea kehitys muuttavat myös henkilöstön työn tekemisen tapoja. Henkilöstön osaamisen kehittäminen on toteutettu pääsääntöisesti erilaisissa verkostomaisissa kehittämishankkeissa. Yhteisöllisen pedagogiikan taitoja ja osaamista on jaettu talon sisäisten tiimivalmentajien tuella. OKM:n rahoittamissa laajoissa verkostohankkeissa kehitetään oppilaitoksen tietojohdantamista sekä vieraskielisen opetuksen järjestämisen osaamista. Henkilöstön kansainvälisen toiminnan osaamista on vahvistettu Erasmus+ henkilöstön liikkuvuusapurahojen turvin.

Valona-hyvinvointi

Valona-hyvinvoinnin palvelujen ostajina olivat aikaisemmin kunnat ja vuoden 2023 alusta alkaen toimintansa käynnistäneet hyvinvointialueet. Muutos tarkoitti uusien yhteistyökäytäntöjen harjoittelua, kilpailutuksiin osallistumisia sekä omien prosessien kehittämistä vastaamaan asiakkaiden muuttuneita käytäntöjä.

Pieksämäellä toimivien yksiköiden haasteena oli henkilöstön saatavuus. Erityisesti vanhuspalveluissa lainsäädännön ja toimilupien henkilöstömitoitukset täyttävien lomasijaisten löytäminen on ollut vaikeaa. Kesälomakaudella 2023 henkilöstö jousti kunnioitettavalla tavalla siinä, että asiakaspaikkojen määriä ei jouduttu tilapäisesti vähentämään.

Vuoden 2023 aikana Valona-hyvinvoinnin toiminta kääntyi kannattavaksi. Ikääntyneiden palveluasumisen kilpailutusten myötä keväällä 2023 voimaan astuneet uudet hinnat kattavat kustannukset ja mahdollistavat toiminnan ylläpitämisen ja kehittämisen. Lastensuojelun sijaishuollon sopimusten hinnat eivät vielä vastaa nykyistä kustannustasoa. Valona-hyvinvoinnille tärkeimmät lastensuojelun asiakkaita lähettävät hyvinvointialueet eivät vielä ole kilpailuttaneet ja tarkistaneet hintojaan.

Hyvinvointialueiden maksamien vuorokausihintojen lisäksi Valona-hyvinvoinnin kannattavuuteen vaikuttaa keskeisesti yksiköiden käyttöasteet. Vanhuspalveluissa kysyntää vapautuville paikoille oli niin paljon, että varsinkin syksyllä 2023 paikkoja oli vapaana vain muutamia päiviä, kun asiakkaat vaihtuivat. Lastenkodissa käyttöaste jäi selvästi vanhuspalveluita heikommaksi ja toiminta oli tappiollista. Lastenkodin kannattavuutta pyrittiin vahvistamaan muuttamalla aiemmin vastaanottotoimintaan keskittynyt yksikkö erityistason yksiköksi sekä valmistelemalla

erityisyksikön paikkamäärän lisäämistä yhdellä, mikä mahdollistaisi selkeän tulolisäyksen samalla kun kustannukset eivät merkittävästi kasvaisi.

Vuoden 2023 aikana yhteistyötä lastensuojelun ja vanhuspalvelujen yksiköiden välillä tiivistettiin erityisesti rekrytointiprosesseissa sijaisten hankkimiseksi, hallinnollisten prosessien kehittämiseksi sekä henkilöstöresurssien yhteiskäytön mahdollistamiseksi.

Vanhuspalvelut

Valona vanhuspalveluissa on ollut käytössä 48 palveluasumisen paikkaa. Näistä 43 on ollut pitkäaikaisessa käytössä ja 5 paikkaa lyhytaikaisessa asumisessa. Lyhytaikainen asuminen keskittyi omaishoitajien lomien ja vapaapäivien mahdollistamiseen ja yhteistyö Etelä-Savon hyvinvointialueen (Eloisan) palveluohjauksen kanssa käynnistyi vuoden 2023 alussa ja oli tiivistä.

Henkilökunnan saatavuus ja vaihtuvuus olivat isoja haasteita vuoden aikana. Henkilöstömitoituksen nostoon (1.4.2023 alkaen 0,65) pystyttiin vastaamaan vuoden aikana ja välillisiä työtehtäviä siirrettiin pois hoitohenkilökunnalta. Kesälomien aikana paikkamäärää ei jouduttu laskemaan, koska henkilöstö jousti omien lomiansa ajoituksessa. Henkilökunnan sairauslomat saatiin laskusuuntaan työterveyshuollon kanssa yhteistyöllä sekä työtehtäviä ja työaikoja yksilöllisesti suunnitellen.

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Lastenkoti

Vuoden 2023 aikana lastenkodeilla oli sijoitettuna yhteensä 40 lasta ja nuorta. Hoitovuorokausia kertyi kuuden asiakaspaikan erityisyksikössä 1 886 (vuonna 2022 yhteensä 1 643) ja 7-paikkaisessa perusyksikössä 1 954 (2 436), yhteensä 3 840 (4 079). Osastojen yhteenlaskettu käyttöaste oli 81 % (86 %).

Lastenkodeilla työskenteli toimintavuoden aikana 20 henkilöä vakituksessa työssä ja 3 työntekijää määräaikaisena. Sijaisia on käytetty tarpeen ja saatavuuden mukaan.

Sijaishuollon palvelujen lisäksi lastenkoti tarjosi vuoden aikana jälkihuoltopalveluja itsenäistyville nuorille. Kelan sopimus-kumppanina tehtävää nuorille aikuisille suunnattua NUOTTI-valmennusta ja jälkihuollon palveluita sai kaikkiaan 28 nuorta (17). Valmennusta on toteuttanut lastenkodin jälkihuollon ohjaaja.

Syksyllä 2022 käynnistetyn lastenkodin kehittämishankkeen toimenpiteitä on toteutettu vuoden 2023 aikana. Vastaanotto-osaston nimi muutettiin erityisyksiköksi, mikä vastaa paremmin uutta toimintatapaa, jossa toimintaa kehitettiin pidempiaikaisen työskentelyn suuntaan.

Diakonia ja kehittäminen

Diakonia ja kehittäminen -palvelualueen tavoitteena on tarjota Kirkkopalvelujen jäsenille ja siidosryhmille resursseja eli osaamista, menetelmiä ja välineitä vastata heikossa asemassa olevien ihmisten tarpeisiin. Tavoitteena on tukea ja mahdollistaa yhteistyötä kirkollisten toimijoiden kesken viestinnän ja tapahtumien avulla. Tehtävänä on edistää, uudistaa ja vahvistaa sote- ja diakonia-aloilla tehtävää työtä sekä koota yhteen kirkollisia toimijoita ja muita yhteistyökumppaneita.

Yhteisvastuukeräyksen tulos ylitti 2,6 M€ ja lähestyi korona-aikaa edeltäneiden keräysten tuottoa. Keräystulos kasvoi edellisvuodesta yli 21 %, mikä on suurin kasvu kymmeneen vuoteen. Yhteisvastuukeräyksen ilmettä, nettisivuja sekä tilitysprosesseja uudistettiin vuoden 2023 aikana. Yhteisvastuun tuotonsaajina olivat Aseman Lapset ry (20 %), Suomen ev. lut. seurakunnat (20 %) ja Kirkon Ulkomaanapu (60 %).

Kotimaanapu.fi -keräystulos laski edellisvuosien tasosta selvästi ja oli 0,8 M€ kun se oli edellisvuonna yli 1 M€. Kotimaanavun paikalliskeräyksiä käyttävien seurakuntien määrä laski kolmanneksella edellisvuodesta. Kotimaanavulla ei ollut vuonna 2023 suuria valtakunnallisia keräyksiä edellisvuosien tapaan. Yhteistyö Joulupuu ry:n kanssa jatkui ja sen kautta tuli huomattava osa Kotimaanavun keräystuotosta.

Vuoden 2023 Kirkon juhlat siirtyivät jääkiekon MM-kilpailujen vuoksi pidettäväksi vuonna 2024. Syksyn 2023 aikana valmistui Tampereella 17.–19.5.2024 järjestettävien Kirkon juhlien ohjelma ja käynnistyi lipunmyynti. Samalla valmisteltiin Seinäjoen 2025 Kirkkopäiviä ja kartoitettiin 2020-luvun lopun Kirkkopäiville mahdollisia paikkakuntia.

Kesällä 2023 Tiekirkko-verkostossa oli mukana 263 kirkkoa. Tiekirkkojen määrä on vähitellen

palautumassa korona-aikaa edeltäneelle tasolle. Tiekirkot.fi -sivuston on kehitetty huomioiden seurakuntien tarpeet ja käyttäjien toiveet. Tie-kirkkotoiminnassa on viime vuosina kiinnitetty erityistä huomiota viestintään. Kesällä 2023 toteutettiin laaja sosiaalisen median kampanja Facebookissa, Instagramissa sekä Google-mai-nontana. Markkinointimateriaalit toimitettiin seurakunnille sähköisessä muodossa. Tavoit-teena oli alentaa kynnystä tulla vierailemaan kirkkoihin ja saavuttaa erityisesti uusia Tiekir-koista kiinnostuneita matkailijoita. Tiekirkoissa oli vuonna 2023 yli 350 tuhatta tilastoitua kävijää ja kävijämäärä on ollut nousussa.

Vuonna 2023 seurakuntadiakonian kehittä-misessä pääpaino oli kumppanuuksissa kohden-tuen työn vaikutusten arviointiin ja mittaa-miseen, kokeiluhankkeisiin sekä diakoniatyön näkyvyyden kehittämiseen. Vuoden 2023 aikana kiinnitettiin huomioita erityisesti Bikva-arvi-ointiprosessien yhteydessä esille nousseisiin teemoihin ja siihen, miten kirkon diakoniatyössä kertynyttä tietoa voitaisiin hyödyntää aikai-sempaa paremmin toiminnan kehittämisessä ja kohdentamisessa. Hanke- ja asiantuntijatyössä uusia kumppanuuksia syntyi sekä kirkkohalli-tuksen, hiippakuntien että seurakuntien kanssa. Kumppanuudet painottuivat kirkon vanhustyö-hön, köyhyyden vähentämiseen, perhetyöhön sekä diakoniatyön vaikuttavuuden ja näkyvyy-den kehittämiseen. Kirkon eri toimijoiden lisäksi asiantuntija ja vaikuttamisroolissa toimittiin kumppaneina mm. Sininauhaliiton, Diakonia ammattikorkeakoulun, Itä-Suomen hyvinvointi-alueiden ja D-liikeverkoston kanssa. Seurakunta-diakonian kehittämisen tuki päättyi vuoden 2023 toimintaan saadun rahoituksen päättyessä.

Kirkkopalvelujen hanke- ja kehittämistoiminta kokoaa yhteen laajan kumppaniverkoston so-siaali- ja terveysalan toimijoista sekä kirkon piiristä. Hanke- ja kehittämistoiminnan paino-pisteet olivat edelleen päihde- ja riippuvuustyön kehittämisessä ja diakonian yhteistyöverkos-tojen ylläpitämisessä sekä osallisuutta ja aut-tamistyötä vahvistavassa toiminnassa. Suurin yksittäinen Kirkkopalvelujen hanke- ja kehittä-

mistoiminnan rahoittaja oli veikkausvoittovaroja jakava Sosiaali- ja terveysalan avustuskeskus (Stea), jonka rahoitus oli yhteensä hieman alle 1 M€. Vuoden 2023 lopulla käynnistyi ESR+-rahoituksella toteutettava monivuotinen ja yhteensä yli 3 M€:n suuruinen aineellisen avun hanke, mikä mahdollistaa seurakunnille maksu-korttien jakamisen vähävaraisten auttamiseksi. Vapaaehtoistyö.fi ja Ruoka-apu.fi -sivustot ovat osoittautuneet toimiviksi työvälineiksi niin useissa seurakunnissa kuin yhteistyöjärjestöis-säkin. Vapaaehtoistyö.fi -palvelun ylläpidossa ja kehittämisessä jatkettiin yhteistyötä Kansalais-areena ry:n kanssa.

Rahoituksen kiristyminen ja kustannusten nousu edellyttivät talouden tasapainottamista sekä toimintojen uudelleenorganisointia. Vuoden 2023 alusta palvelualueelle siirtyi Kirkkopalvelujen yhteinen viestinnän yksikkö. Muutoksen avulla haluttiin tiivistää yhteistyötä varainhankinnan, viestinnän ja tapahtumien kesken. Syksyllä palvelualueen henkilöstöresursseja päätettiin vuoden 2023 lopulla vähentää hieman yli 20 %. Samalla päätettiin luopua konsulttipalvelujen tuottamisesta ja seurakuntadiakonian kehittä-misestä sekä karsia varainhankinnan ja muita ku-luja. Suomen Kirkon Seurakuntaopiston säätiöltä saatu avustus tuki osaltaan hanke- ja kehittä-mistoiminnan omarahoitusosuuksien kattamista. Hankkeissa vaadittavien omarahoitusosuuksien kattaminen on kuitenkin edelleen vaikeaa.

Yhteiset palvelut

Kirkkopalvelut-konsernin henkilöstö-, talous-, tieto- ja kiinteistöhallinto sekä puhtaus- ja ruokapalvelut hoidettiin vuonna 2023 yhteisten palveluyksiköiden kautta. Viestintää hoidettiin yhteisissä palveluissa kesään 2023 asti, jonka jälkeen toiminto siirtyi Diakonia ja kehittäminen -palvelualueelle. Yhteisesti hoidetut tukipalvelut mahdollistavat palvelualueiden keskittymisen perustehtäväänsä, tukipalvelujen kehittämisen sekä mahdollisimman suuret synergiaedut. Yhteisillä palveluilla oli myös konsernin ulkopuolisia toimintatuottoja 967 T€ (edellisvuonna 995 T€) lähinnä ruoka-, kiinteistö- ja puhtauspalveluista.

Toimintavuonna henkilöstöhallinto teki yhdessä työsuojeluhenkilöstön kanssa riskien ja vaarojen arvioinnin toimipaikoilla ja analysoi suurimmat henkilöriskit. Henkilöstön vahvuutena vuoro-vaikutus -valmennuksia jatkettiin sisäisten valmentajien johdolla. Muutosneuvotteluita käytiin tuotannollisten ja taloudellisten syiden sekä uudelleenorganisoinnin vuoksi vuoden aikana kolme kertaa.

Taloushallinnossa siirryttiin uusiin kirjanpito- ja raportointijärjestelmiin 1.1.2024. Tätä valmistehtiin vuonna 2023. Lisäksi taloushallinnossa jatkettiin prosessien kehittämistä - esimerkiksi keräystuottojen raportointia.

Tietohallinto kehitti tietoturvaa Zero Trust –arkkitehtuurin mukaisesti, tuki palvelualueiden keskeisiä digitalisaatioprojekteja mm. verkkosivustojen uudistamista, lahjoittamisen palvelumuotoilua sekä otti käyttöön lakisääteisen tiedonhallintamallin.

Puhtauspalvelut otti käyttöön puhtausohjelman seurantalomakkeineen, joka sisältää eri tilojen tekstiilien ja pintojen pesutiheyden rytmityksen. Puhtausohjelman tavoitteena on ympäristöä

vähemmän kuluttava toiminta sekä siivoojien työssäjaksamisen ja ajankäytön parantaminen. Ruokapalvelujen 2023 toiminnassa näkyi hävikki-teema eli pyrittiin vähentämään tarjoiluhävikkiä suunnittelun ja seurannan avulla.

Kiinteistöhallinnon vuotta hallitsivat Järvenpään uudisrakennuksen valmistuminen ja käyttöönotto elokuussa. Hanke eteni aikataulussa ja budjetti alittui. Järvenpään kaavamuutostyö laitettiin lepäämään. Pieksämäen D-rakennuksen purkutyöt valmistuivat.

LIIKETOIMINTA

Kotimaa-ryhmä

Kotimaa-ryhmässä on vuonna 2023 ollut kaksi yritystä, joilla on ollut aktiivista liiketoimintaa: Sacrum-Kotimaa Oy ja Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy.

Kristillinen Lehtitalo Oy asetettiin vapaaehtoiseen selvitystilaan ja yrityksen toiminta loppui joulukuussa 2023.

Sacrum-Kotimaa Oy

Sacrumin myymälä, verkkokauppa www.sacrum.fi ja seurakuntamyyn- ja markkinointi sekä asiakaspalvelu sijaitsevat Helsingin ydinkeskustassa, osoitteessa Fabianinkatu 8. Tampereen Hervannassa toimii kirkollisten virka-asujen ja kirkkotekstiilien ompelimo Ateljé Solemnis ja Pieksämäellä Juhavan kynttilätehdas ja logistiikkayksikkö. Sacrumin liikevaihdosta noin 43 % tuli vuonna 2023 verkkokaupan kautta ja seurakuntiin tehtävä myynti oli yli 1,9 M €. Koronan, sodan ja Brexitin aiheuttamien saatavuus- ja hintaongelmien ratkaiseminen olivat vuoden 2023 tärkeimmät ratkaistavat haasteet. Uusia kotimaisia ja eurooppalaisia valmistajia löydettiin ja hinnankorotuksia tehtiin vuoden mittaan. Tämä työ jatkuu 2024 erityisesti kankaiden osalta.

Kotimaa toimii Kirkon talossa Helsingin Etelärannassa. Vuoden 2023 Kotimaan liikevaihto jäi budjetoidusta 9 %. Budjettijättämä tuli pääosin mediamyynnistä (-36 %). Isot mediamyynnin asiakkaat vähensivät merkittävästi ilmoittelua ja ilmoittelu siirtyi verkkoon. Kotimaalle myönnettiin valtionavustuksena uutismediatukea ja tämän myötä Kotimaan liiketoiminta nousi kannattavaksi.

Kotimaan ja Askel printtilehtien tilauskappalet jatkovat laskuaan (-8 % edelliseen vuoteen verrattuna). Kotimaa.fi uudistui ulkoasultaan sekä tekniseltä toteutukseltaan joulukuun 2023 lopussa ja kävijämäärät verkossa ovat kasvaneet 34 % edellisvuodesta. Kotimaan liiketoiminta tulee panostamaan verkon kasvuun ja tilausten transformointiin digitilauksiksi. Digitilausten määrä on vielä pieni, mutta on kasvanut toimintavuoden 2023 aikana 39 %.

Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy

Urkurakentamon perustehtävä on rakentaa arvostetuimmat urut suomalaisten seurakuntien käyttöön. Urkujen peruskorjaukset ja huollot on toteutettu kunnianhimoisesti ja vastuullisesti.

Vuoden 2023 suurin yksittäinen projekti oli Lappeen Marian kirkon uusien urkujen rakentaminen verstaalla. Suurimpia peruskorjauksia olivat Lauttasaaren kirkon lehteriurut ja Tapiolan kirkon urut, joiden lisäksi puhdistettiin kuudet urut. Lisäksi kuluneen vuoden aikana huollettiin sopimuksen mukaisesti noin 260 urut eri puolilla Suomea. Merkittävimpiä uusia tilauksia ovat Hyvinkään kirkon 27 äänikertaiset uudet urut ja Kalajoen kirkon lehteriurkujen restaurointi.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Kirkkopalvelujen tuotot kasvoivat kertomusvuonna merkittävästi (6,4 %), mutta toiminnan kannattavuus ei ollut riittävä. Tähän liittyen vuoden aikana käytiin kolmet muutosneuvottelut talouden tervehdyttämiseksi. Niiden pohjalta päätettiin mm. Päiväkodin ja STEP-koulutuksen Kaustisen kampuksen lakkauttamisesta ja diakonian kehittämistoiminnan ja konsultoinnin lopettamisesta. Vuoden 2023 lopulla pidettyjen muutoksen neuvotteluiden lopputuloksena päädyttiin yli miljoonan euron vuositason säästöihin, josta vajaa 800 T€ kohdistuisi jo vuodelle 2024.

Kaustisen kampuksen toiminnan lakkauttamisesta huolimatta, asetettiin tavoitteeksi suoritettävien säilyttäminen. Kampuksen lakkauttamisen yhteydessä tehtiin päätös ammatillisen koulutuksen siirtymisestä Kokkolaan. Kansanopiston kurssitoiminta oli kampuksella vähäistä ja suurin kurssi, Näppäri -kurssi järjestettiin toimintavuonna yhdessä ulkopuolisten palvelutuottajien kanssa Kaustisen keskustassa. Näillä järjestelyillä saatiin kansanopiston suoritekeritymät pysymään entisellä tasolla kampuksen toiminnan alarajasta huolimatta. Ammatillisen koulutuksen siirtyminen Kokkolaan kasvatti nopeasti suoritettävyyttä. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus ukrainalaisten koulutukseen toteutettiin vuoden 2022 tapaan jälkirahoitettuna. Vuoden lopussa voitiin todeta, että ukrainalaisten koulutus pysyi saadun rahoituksen mukaisena. Ukrainalaisten kielikoulutus jatkuu edelleen vuonna 2024.

Valona-hyvinvoinnin kannattavuus vahvistui vuoden 2023 kuluessa, kun kevästä alkaen saatiin vanhuspalveluissa voimaan uusi sopimus ikääntyneiden palveluasumisen tuottamisesta Etelä-Savon hyvinvointialueelle. Sen sijaan hyvinvointialueiden maksamat lastensuojelun yksikköhinnat ovat edelleen pienemmät kuin

kustannukset. Lastensuojelun sijaishuollon palvelujen tuottamisessa uudet sopimukset on saatu voimaan vasta sellaisten hyvinvointialueiden kanssa, mistä lapsia ja nuoria ei juurikaan etäisyyden vuoksi lähetetä Pieksämäelle. Vuoden 2024 alussa on lastensuojelussa jo osallistuttu Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kilpailutukseen ja valmistauduttu osallistumaan mahdollisiin muihin kilpailutuksiin. Lastensuojelun kannattavuutta pyritään vuoden 2024 alkupuolella vahvistamaan erityisyksikön paikkamäärän lisäyksellä kuudesta seitsemään. Lisäksi Valona-hyvinvoinnin eri yksiköiden välillä pyritään lisäämään yhteistyötä sijaishenkilöstön rekrytoinnin ja yhteisten työntekijöiden työn osalta.

Diakonia ja kehittäminen palvelualueella on vuoden 2023 kuluessa tehty toimenpiteitä käyttökateen vahvistamiseksi vuoden 2024 kuluessa henkilöstömäärää vähentämällä, toimintoja organisoimalla ja priorisoimalla uudelleen. Kirkon juhlien siirtyminen vuodelta 2023 vuoteen 2024 vaikutti palvelualueen käyttökateen jäämiseen huomattavasti budjetoidusta tavoitteesta. Seurakuntien tarve digitaalisten auttamispalvelujen (mm. Kotimaanapu.fi -palkalliskeräysten ja Vapaaehtoistyö.fi -palvelun) käyttöön on osoittautunut pienemmäksi kuin mitä aikaisemmin on arvioitu.

Kristillinen Lehtitalo Oy purettiin vapaaehtoisen selvitystilamenettelyn kautta vuoden lopussa ja Kotimaa-säätiön purku on käynnissä. Sacrum-Kotimaa Oy:ssä Sacrum valmistautuu kesällä 2024 Helsingin myymälän muuttoon ja Kotimaan liiketoiminnassa käynnistyy tilausten digitransformaatio.

Kirkkopalvelut rakennutti Järvenpään kampukselle oppilaitosrakennus Lastun. Arkta Rakennuskultti Oy:n urakoimassa uudisrakennuksessa

on 2884 kerrosneliötä opetus- ja työtiloja ja monitoimisali. Lastun investointi oli 14,6 M€ ennen ALV-palautuksia ja Säätiön avustusta ja 12,1 M€ niiden jälkeen. Se jäi yli miljoona euroa alle budjetin. Suomen Kirkon Seurakuntaopiston Säätiö tuki merkittäväällä avustuksella oppilaitosrakennuksen kalustamista. Toteutunut hanke nostaa Kirkkopalvelujen poistoja merkittävästi.

Arvio tulevasta kehityksestä ja riskeistä

Vuoden 2024 budjetti on haastava, kun tavoittelemme 1,1 M€ käyttökattetta. Se edellyttää tiukkaa kulukuria ja kykyä toimia tehokkaasti. Tähän liittyen on tarpeen jatkaa strategista hanketta kannattavuuden kehittämiseksi. Vuoden 2024 alussa tulosvastuulliset esihenkilöt on koulutettu tulosvastuuseen. Edelleen on tarpeen arvioida erityisesti niitä toimintoja, joiden kannattavuus on heikko.

Vuonna 2023 toteutunut vanhuspalveluiden kilpailutus nosti toiminnan ja koko palvelualueen käyttökattteen positiiviseksi. Lastensuojelupalvelujen kilpailutusten odotetaan tekevän samoin näille palveluille.

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) edistää lakiuudistusta, jossa maahan muuttaneiden kieli- ja kotouttamiskoulutuksien rahoitus siirrettäisiin kokonaisuudessaan pois Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alalta TEM:n ohjaukseen. Tämän seurauksena kieli- ja kulttuurikoulutuksen järjestämiseen ei ohjattaisi rahoitusta suoraan koulutuksen järjestäjille. STEP-koulutuksen koto-koulutuksen euromäärät ovat olleet vuosina 2022–2023 1–1,5 M€ ilman ukrainalaisten koulutusta. Ammatillisen koulutuksen rahoitusta ja ohjausta koskevat lakimuutokset ovat menossa eduskunnan käsittelyyn vuoden 2024 aikana. Tarkoituksena on käynnistää pitkän aikavälin kokeilu vuosille 2026–2033, jossa osa koulutuksen järjestäjistä otetaan mukaan kokeiluun. Kokeilussa ministeriö ja koulutuksen järjestäjät sopisivat tulokeskusteluissa järjestäjän suoritemääristä ja

järjestäjälupien sisällöstä. Kokeilun ulkopuolelle jäävät koulutuksen järjestäjät jatkaisivat kokeiluvuosien aikana nykyisen mallin mukaisesti. Kokeilun ulkopuolelle jääminen voisi mahdollisesti hidastaa STEP-koulutuksen ammatillisen koulutuksen kasvua ja alueellista kehitystä.

Maamme hallituspohja vaihduttua mm. vapaansivistystyön rahoitusta leikattiin. Erityisesti tämä kohdistui opintokeskuksen rahoitukseen. Oletettavaa on, että hallitus jatkaa valtion talouden tervehdyttämistä ja leikkauksia vuoden 2024 aikana. Vaikkei hallitusohjelmassa sanota leikkausten kohdentuvan koulutuksen rahoitukseen, on oletettavaa, että niihinkin leikkauksiin vielä joudutaan. Sosiaalipalvelujen hinnoittelu on parantanut toimintaedellytyksiämme. Hyvinvointialueiden heikko talous näkyy kilpailutuksessa mm. hintakattoina. Hallitusohjelman koulutuspolitiikan muutoksilla ja hyvinvointialueiden rahoitusratkaisulla on suora vaikutus STEP-koulutuksen ja Valona-hyvinvoinnin toimintaedellytyksiin ja talouteen.

Kirkkopalveluissa riskien hallinta on systematisoitu. Sen prosessit eivät koske vain ns. kriisiryhmiä, vaan ovat esillä johtoryhmässä, tarkastusvaliokunnassa ja hallituksessa. Kiinteistöriskiä hallitaan kiinteistöohjelmalla.

Keskeisiksi riskeiksi on arvioitu Suomen valtion säästöjä ja muutoksia koulutuspolitiikassa, Ukrainan kriisiä, hoiva-alan henkilöstöpulaa, kiinteistöriskiä sekä joidenkin toimintojemme kannattavuushaasteita ja tietoturvariskejä.

Kirkkopalvelut ry:n ja konsernin taloudellinen asema ja tulos

Tuotot

Konserni. Konsernin kokonaistuotot vuonna 2023 olivat 47,1 M€ (45,4) M€.

Kirkkopalvelut ry. Kirkkopalvelujen kokonaistuotot olivat 41,5 M€ (39,9) M€.

Tuotot m€	Konserni		Yhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Varsinainen toiminta	45,8	43,1	39,9	37,5
Varainhankinta	0,3	0,3	0,3	0,3
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	1,1	1,9	1,3	2,0
Yleisavustukset	0,2	0,2	0,3	0,3
Tilinpäätössiirrot	-0,3	-0,1	-0,3	-0,2
Kokonaistuotot	47,1	45,4	41,5	39,9

Kokonaistuottojen jakautuminen toimintayksiköittäin käy ilmi tuloslaskelman liitetiedoista.

Kulut

Konsernin tuloslaskelman mukaiset kulut olivat yhteensä 46,5 M€ (45,2 M€).

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut olivat yhteensä 270 T€ (951 T€), josta korkokulujen osuus oli yhteensä 374 T€ (79 T€). Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kuluihin sisältyy lisäksi sijoituksen arvomuutos -334 T€ (390 T€).

Kirkkopalvelut ry:n tuloslaskelman mukaiset kulut olivat yhteensä 40,8 M€ (39,7 M€).

Kulut m€	Konserni		Yhdistys	
	2023	2022	2023	2022
Varsinainen toiminta	46,2	44,2	40,5	38,7
Varainhankinta	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	0,3	1,0	0,3	1,0
Kokonaiskulut	46,5	45,2	40,8	39,7

Yhdistyksen kokonaiskulujen jakautuminen toimintayksiköittäin käy ilmi tuloslaskelman liitetiedoista.

Tulos

Konsernin tilikauden tulos oli 974 T€ (335 T€). Rahastosiirrot sidotuista ja vapaista rahastoista olivat -257 T€ (-149 T€). Tilikauden ylijäämä oli 717 T€ (186 T€).

Kirkkopalvelut ry:n tilikauden tulos oli 899 T€ (332 T€). Rahastosiirrot sidotuista ja vapaista rahastoista olivat -257 T€ (-149 T€). Tilikauden ylijäämä oli 643 T€ (183 T€).

Tase ja rahoitusasema

Konsernitaseen 31.12.2023 mukainen vieras pääoma oli 24,4 M€ (19,3 M€), josta korollista oli 12,8 M€ (5,4 M€). Konsernitaseen mukaiset rahavarat olivat vuoden lopussa 4,8 M€ (5,7 M€). Konsernin omavaraisuusaste on 59 % (63 %).

Kirkkopalvelut ry:n 31.12.2023 mukainen vieras pääoma oli 23,2 M€ (17,9 M€), josta korollista oli 12,8 M€ (5,4 M€). Yhdistyksen omavaraisuusaste on 60 % (65 %).

Henkilöstö

Henkilöstökulut Konserni m€	2023	2022	2021
Palkat	21,2	20,1	19,2
Eläkkeet ja eläkevakuutusmaksut	3,6	3,5	3,2
Eläkevarauksen muutos	-0,0	-0,0	-0,0
Muut henkilöstösivukulut	1,0	0,8	0,8
Yhteensä	25,8	24,4	23,2
Keskimääräinen henkilöstön lukumäärä	449	433	414

Henkilöstökulut Kirkkopalvelut ry m€	2023	2022	2021
Palkat	19,4	18,3	17,2
Eläkkeet ja eläkevakuutusmaksut	3,4	3,3	2,7
Eläkevarauksen muutos	-0,0	-0,0	-0,0
Muut henkilöstösivukulut	0,9	0,7	1,0
Yhteensä	23,7	22,3	20,9
Keskimääräinen henkilöstön lukumäärä	411	395	372

Konsernin keskimääräiset henkilötyövuodet jakautuivat seuraavasti:

Henkilöstötyövuosien määrä	2023	2022	2021	2020	2019
Konsernihallinto ja yhteiset palvelut	68	70	67	63	69
STEP-koulutus	252	239	212	179	173
Valona hyvinvointi	66	67	72	86	90
Diakonia ja kehittäminen	25	19	21	24	28
Sacrum-Kotimaa Oy	30	31			
Urkurakentamo Veikko Virtanen	8	7	8	9	9
Kotimaa Oy			17	17	18
Insight 360 Oy			4	4	3
Sacrum Oy			13	14	16
	449	433	414	396	406

Viestintä ja tapahtumat henkilöstöluvut ovat raportoitu 2019–2023 osaksi Diakonia ja kehittäminen palveluluettelua. Päiväkodin henkilöstöluvut ovat raportoitu osaksi Valona-hyvinvointia.

Konsernin henkilöstön keskimääräinen lukumäärä henkilötyövuosina mitattuna oli 449 (433), josta emoyhdistyksen henkilöstön lukumäärä oli 411 (395).

Henkilöstön rakenne joulukuussa 2023	Mies	Nainen
Johto	7	10
Päälliköt/esihenkilöt	5	20
Toimihenkilöt ja työntekijät	63	303
	75	333

Henkilöstön koulutus joulukuussa 2023	Mies	Nainen
Korkeakoulu	38	204
Opistoaste	13	49
Ammattikoulu / YO	22	71
Peruskoulu	2	9
	75	333

Kirkkopalvelut ry:n henkilöstön keski-ikä 50

Hallitusten jäsenten, toimitusjohtajien ja yhdistyksen johtajan palkat ja palkkiot

	2023	2022	2021	2020	2019
Yhdistys	175 881	170 825	167 347	152 344	145 299
Konserni	428 125	405 893	594 436	546 265	470 062

Hallinto ja johtaminen

Tilintarkastus

Koko konsernin tilintarkastajana on toiminut vuonna 2023 BDO Oy päävastuullisena tilintarkastajana Eeva Koivula.

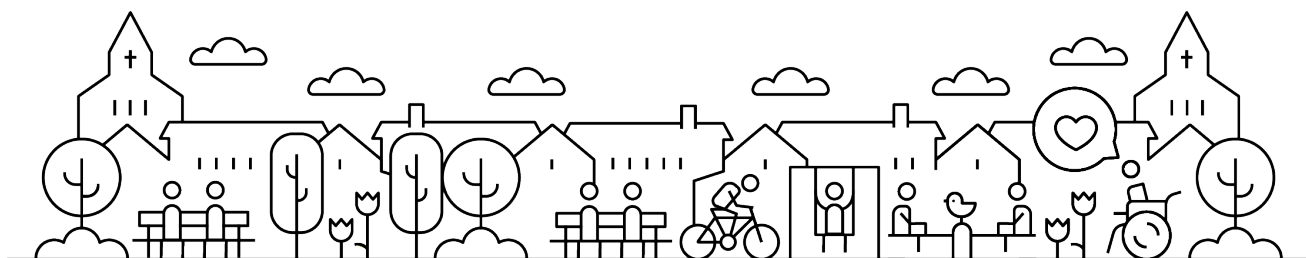
Keskeiset hallintoelimet

Yhdistyksen päätösvaltaa käyttävät jäsenet yhdistyksen kokouksessa. Sääntöjen 11 §:ssä mainituissa asioissa päätösvaltaa käyttää yhdistyksen kokouksen valitsema valtuusto. Yhdistyksen hallintoa hoitavat valtuusto sekä valtuuston valitsemat hallitus ja yhdistyksen johtaja. Yhdistyksen johtamistyöstä huolehtii ja vastaa johtaja apunaan hallituksen nimeämä johtoryhmä.

Kirkkopalvelut ry:n valtuusto

Valtuuston muodostavat Kirkkopalvelut ry:n yhdistyksen kokouksen neljäksi vuodeksi kerrallaan valitsemat valtuutetut. Valtuutetun on oltava evankelis-luterilaisen seurakunnan jäsen. Valtuuston jäsenet valitaan säännöissä määritellyn kiintiöiden mukaisesti.

Kirkkopalvelujen valtuuston puheenjohtajana toimi piispa Seppo Häkkinen ja varapuheenjohtajana yliopisto-opettaja Johanna Lumijärvi. Valtuustoon kuuluivat valtuustokaudella 2021–2025.

Puheenjohtaja, piispa Seppo Häkkinen 5/5

Turun arkkihiippakunta:

Key Account Manager Tommy Björkskog (Naantali) 1/5
 vs. kirkkoherra Irina Kaukinen (Pöytyä) 5/5
 lapsi- ja nuorisotyönohjaaja Kimmo Koivisto (Säkylä-Köyliö) 3/5

Tampereen hiippakunta:

vt. kirkkoherra Salla Häkkinen (Tampere, Harju) 4/5
 kirkkoherra Pentti Lehto (Ypäjä) 1/5
 kirkkoherra Pekka Riikonen (Janakkala) 3/5

Oulun hiippakunta:

seurakuntapastori Heli Kautonen (Kuusamo) 3/5
 kirkkoherra Petri Satomaa (Oulunsalo) 4/5
 kirkkoherra Mauno Soronen (Haapavesi) 4/5

Mikkelin hiippakunta:

teologian ylioppilas Salla Natunen (Nastola) 3/5
 TM, opettaja Eija Peura (Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta) 5/5
 rehtori Mika Strömberg (Imatra - ero 4.11.23) 2/5

Kuopion hiippakunta:

professori Juhani Laurinkari (Puijo) 4/5
 kirkkoherra Sanna Komulainen (Iisalmi) 3/5
 kirkkoherra Ville Ojala (Pyhäselkä) 4/5

Lapuan hiippakunta:

kirkkoherra Tuomo Klapuri (Vaasa) 4/5
 osastonhoitaja Ritva Leppäaho (Alajärvi) 3/5
 sosiaalineuvos Mauri Sompa (Jyväskylä) 4/5

Helsingin hiippakunta:

TM Ella Luoma (Roihuvuori)	5/5
pappi Laura Late Mäntylä (Malmi)	3/5
sosiaaliohjaaja Eve Rämö (Korso)	2/5

Espoon hiippakunta:

TT, viestintäpäällikkö Meri-Anna Paloniemi (Espoonlahti- ero 15.10.22)	1/5
yliopisto-opettaja Johanna Lumijärvi (Kirkkonummen suomalainen srk)	4/5
taksiyrittäjä Pekka Luuk (Järvenpää)	3/5
johtava kappalainen Jyrki Rauhala (Hyvinkää - aloitti 26.5.23)	1/5

Jäsenjärjestöt ja -säätiöt:

toiminnanjohtaja Paula Aaltonen (Kirkon alat ry)	3/5
toiminnanjohtaja Arto Antturi (Medialähetys Sanansaattaja ry)	4/5
järjestöjohtaja Matti Helin (Tampere Missio ry)	5/5
toiminnanjohtaja Kalle Sällström (Församlingsförbundet r.f.)	3/5
varatoiminnanjohtaja Kalle Virta (Kansan Raamattuseuran Säätiö sr)	4/5

Lasten ja nuorten keskus ry:

johtava nuorisotyönohjaaja Salme Kuukka	5/5
pappi Jari Pulkkinen	2/5

Valtuuston kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus on Kirkkohallituksen kansliapäällikkö Pekka Huokunalla ja toiminnallisen osaston johtaja, kirkkoneuvos Petri Määtällä. Mika Strömberg ilmoitti eroavansa valtuustosta 4.11.2023. Valtuusto totesi, että hänen tilalleen valitaan uusi jäsen seuraavassa jäsenkokouksessa 2025.

Kirkkopalvelut ry:n hallitus

Hallitukseen kuuluu valtuuston neljäksi kalenterivuodeksi kerrallaan valitsevat puheenjohtaja ja seitsemän muuta jäsentä. Yhden jäsenistä tulee olla Lasten ja Nuorten Keskus ry:n johtoryhmän tai hallituksen jäsen ja kahden jäsenistä, mikäli valtuusto ei toisin päättä, Kirkkohallituksen johtoryhmän tai täysistunnon jäsen.

Kirkkopalvelut ry:n hallituksen kokoonpano toimikautena 2023 oli

osallistunut kokouksiin/kokousten määrä

– Toimitusjohtaja Mikael Pentikäinen (puheenjohtaja)	11/11
– Toimitusjohtaja, pastori Heikki Arikka	10/11
– Vararehtori, professori Annukka Jokipii	10/11
– Hallintojohtaja, varatuomari Antti Jääskeläinen	6/11
– Maaneuvos Timo Kietäväinen	11/11
– Kirkkoneuvos Kimmo Kääriäinen	8/11
– Dosentti, HTT Kaija Majoinen (varapuheenjohtaja)	11/11
– Johtava diakoniatyöntekijä Pirjo Sariola	11/11

Hallitus piti kertomusvuonna 11 kokousta, joista kahden yhteydessä pidettiin strategiapäivä. Hallitus pureutui erityisesti konsernin talouskehitykseen.

Tarkastus- ja sijoitusvaliokunnat

Hallituksen asettamaan tarkastusvaliokuntaan kuuluivat vuonna 2023 puheenjohtajana Kaija Majoinen sekä jäseninä Annukka Jokipii ja Kimmo Kääriäinen. Tarkastusvaliokunnan sihteerinä toimi hallintojohtaja Elina Ruha. Kirkkopalvelujen johtaja Ilkka Mattila osallistui valiokunnan työskentelyyn. Valiokunta piti neljä kokousta. Valiokunta käsitteli tilinpäätöstä, tilintarkastussuunnitelmaa, tilintarkastuksen raportteja, lähipiiri-ilmoituksia, kyberturvatilannetta, budjetti- ja ennusteprosessin kehittämistä, riskienhallintaa ja kiinteistöohjelmaa. Tarkastusvaliokunta keskitti paljon huomiota vuoden 2023 kehitysprojektiin, joka oli Suomen uuden hallitusohjelman vaikutus Kirkkopalvelujen toimintaan.

Sijoitusvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtajana Antti Jääskeläinen sekä jäseninä Heikki Arikka, Timo Kietäväinen ja Mikael Pentikäinen. Sijoitusvaliokunnan sihteerinä toimi rahoitus- ja sijoituspäällikkö Matti Koli. Kirkkopalvelujen johtaja Ilkka Mattila ja hallintojohtaja Elina Ruha osallistuivat valiokunnan työskentelyyn. Valiokunta piti viisi kokousta. Sijoitusvaliokunta käsitteli yhdistyksen varojen sijoitusten tilannetta, tutustui yhteistyökumppaneiden sijoitusstrategioihin ja markkinanäkemyksiin, keskusteli sijoitusten allokation kehittämisestä, likviditeetin ylläpidosta ja Järvenpään uuden koulurakennuksen rahoituksesta sekä valvoi yhdistyksen sijoituspolitiikan toteuttamista.

Johtaja

Kirkkopalvelut ry:n johtajana toimii rovasti Ilkka Mattila. Johtajan varahenkilönä toimii kehitysjohtaja, rovasti Hannu Harri.

Johtaja toimi puheenjohtajana Yhteisvastuun keräystoimikunnassa, Kirkkopäivien johtoryhmässä sekä Sacrum-Kotimaa Oy:n ja Kristillinen Lehtitalo Oy:n hallituksissa.

Konsernin johtoryhmä

Johtoryhmään kuuluivat

- Johtaja Ilkka Mattila (puheenjohtaja)
- Rehtori Helena Ahonen
- Kehitysjohtaja Hannu Harri
- Henkilöstöjohtaja Reija Hotti (perhevapaalla 5.11.2023 saakka)
- Toimitusjohtaja Kati Kinnunen
- Vararehtori Sebastian Kotonen (henkilöstöpäällikkö 5.11.2023 saakka)
- Tietohallintojohtaja Jukka Repo
- Hallintojohtaja Elina Ruha

Johtoryhmän sihteerin tehtävän hoitaminen on kiertävä. Johtoryhmän päätöksistä tiedotettiin henkilöstölle intrassa.

Johtoryhmä kokoontui 11 kertaa päätöskokouksiin ja 10 kertaa keskustelukokouksiin sekä piti kaksi kehittämispäivää.

Sacrum-Kotimaa Oy:n hallitus ja johto

Sacrum-Kotimaa Oy:n hallitukseen kuuluivat seuraavat henkilöt:

- Johtaja Ilkka Mattila (puheenjohtaja)
- Konsulttiyrittäjä Anna Niemelä
- Toimitusjohtaja Riikka Kouhi
- Vt. viestintäjohtaja Eeva-Kaisa Heikura
- Hallintojohtaja Elina Ruha

Hallitus kokoontui kuusi kertaa toimintavuoden aikana.

Sacrum-Kotimaa Oy:n toimitusjohtajana toimi Kati Kinnunen.

Sacrum-Kotimaa Oy:n johtoryhmään ovat toimintavuonna kuuluneet yhtiön toimitusjohtaja, päätoimittaja Freija Özcan, Sacrumin liiketoiminta-johtaja Susanna Mäntyranta ja sisältömyyntipäällikkö Riikka Kettunen.

Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy:n hallitus

Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy:n hallitukseen ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

- Toimitusjohtaja Kati Kinnunen (puheenjohtaja)
- Liiketoimintajohtaja Susanna Mäntyranta
- Hallintojohtaja Elina Ruha
- Arkkitehti Caspar Åkerblom

Hallitus kokoontui viisi kertaa toimintavuoden aikana. Yhtiön toimitusjohtajana toimi Heikki Autio.

Lähipiiri

Kirkkopalvelut ry ja Suomen Kirkon Seurakuntaopiston Säätiö ovat selvittäneet sekä hallituksen jäsenten että johtoryhmän jäsenten osalta lähipiirisuhteet henkilökohtaisesti sekä myös organisaatiokohtaisesti. Selvityksessä ilmeni, että kenelläkään ei ollut sellaista asemaa lähipiiriin luettavassa organisaatiossa, jolla olisi taloudellista merkitystä ja jotka mahdollistaisivat hyvän hallintovan vastaisia menettelyjä.

KIRKKOPALVELUT RY

TILINPÄÄTÖS

31.12.2023

KIRKKOPALVELUT RY

Y-tunnus: 0215281-7

SISÄLLYSLUETTELO:

	sivu
TULOSLASKELMA	1.1 - 1.1
TASE	2.1 - 2.2
RAHOITUSLASKELMA	3.1 - 3.1
TULOSLASKELMAN JA TASEEN LIITETIEDOT	4.1 - 4.6
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA	5.1 - 5.1

KIRKKOPALVELUT RY

T U L O S L A S K E L M A

	1.1.- 31.12.2023	1.1.- 31.12.2022
Varsinainen toiminta:		
Tuotot:	39 891 289,92	37 524 325,99
Kulut:		
-Henkilöstökulut	-23 653 948,50	-22 338 080,96
-Poistot	-437 106,74	-455 639,25
-Muut kulut	-16 410 854,23	-15 916 577,16
Kulut yhteensä	-40 501 909,47	-38 710 297,37
Tuotto- / Kulujäämä	-610 619,55	-1 185 971,38
Varainhankinta		
Tuotot:		
-Jäsenmaksut	270 029,99	274 362,96
-Kolehdit	24 043,88	31 627,91
-Muut tuotot	713,08	673,08
Tuotot:	294 786,95	306 663,95
Kulut:	0,00	0,00
Tuotto- / Kulujäämä	-315 832,60	-879 307,43
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot:	1 250 474,60	1 971 577,63
Kulut:	-280 236,12	-998 996,76
Tuotto- / Kulujäämä	654 405,88	93 273,44
Yleisavustukset	245 000,00	238 550,00
Tilikauden tulos	899 405,88	331 823,44
Rahastosiirrot	-256 593,09	-149 216,45
Tilikauden yli-/alijäämä	642 812,79	182 606,99

KIRKKOPALVELUT RY

T A S E

VASTAAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	29 613,22
Aineettomat hyödykkeet keskener.	65 212,15	0,00
	<u>65 212,15</u>	<u>29 613,22</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	497 780,22	442 404,54
Rakennukset ja rakennelmat	17 247 067,31	5 568 275,88
Koneet ja kalusto	154 068,84	228 230,78
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	0,00	8 216 604,90
	<u>17 898 916,37</u>	<u>14 455 516,10</u>
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	1 486 726,29	1 586 726,29
Muut osakkeet ja osuudet	1 098 666,80	1 096 999,23
Sijoitussalkkut	23 063 219,09	21 084 687,55
Joukkovelkakirjalainat	0,00	9 529,65
Taidesijoitukset	16 495,18	16 495,18
	<u>25 665 107,36</u>	<u>23 794 437,90</u>
Omakatteisten rahastojen varat	5 620 012,15	5 854 132,87
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	2 326,61	1 638,40
Valmiit tuotteet/tavarat	31 859,64	11 326,51
	<u>34 186,25</u>	<u>12 964,91</u>
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	920 361,13	0,00
	<u>920 361,13</u>	<u>0,00</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	672 224,86	599 214,57
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	113 880,72	374 965,47
Lainasaamiset	0,00	35 000,00
Muut saamiset	1 043 657,00	709 635,07
Siirtosaamiset	1 032 962,99	637 118,42
	<u>2 862 725,57</u>	<u>2 355 933,53</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut osakkeet ja osuudet	88 294,12	122 083,57
Rahat ja pankkisaamiset	4 216 623,96	4 795 341,98
VASTAAVAA YHTEENSÄ	57 371 439,06	51 420 024,08

KIRKKOPALVELUT RY

T A S E

VASTATTAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Toimintarahasto	493 276,02	493 276,02
Muut sidotut rahastot	2 001 926,75	1 979 454,38
Yleisrahasto	461 077,53	445 294,43
Stipendirahasto	25 093,87	23 580,06
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	30 571 486,93	30 388 879,94
Tilikauden yli-/alijäämä	642 812,79	182 606,99
	<u>34 195 673,89</u>	<u>33 513 091,82</u>
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraus	840 153,00	830 286,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	12 000 000,02	5 100 000,00
Saadut ennakot	5 156,07	5 156,07
Siirtovelat	0,00	103 721,67
	<u>12 005 156,09</u>	<u>5 208 877,74</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	833 333,32	300 000,00
Saadut ennakot	132 666,18	109 107,60
Ostovelat	2 015 272,91	3 173 560,83
Velat saman konsernin yritt.	4 095,58	6 251,46
Muut velat	2 726 226,56	2 079 009,56
Siirtovelat	4 618 861,53	6 199 839,07
	<u>10 330 456,08</u>	<u>11 867 768,52</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>57 371 439,06</u>	<u>51 420 024,08</u>

KIRKKOPALVELUT RY

RAHOITUSLASKELMA

	31.12.2023	31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	475 275,37	-1 953 300,23
Edelliseen sisältyvät poistot	437 106,74	455 639,25
Verot	0,00	0,00
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-21 221,34	2 884,84
Lyhytaik. korottomien saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-1 747 058,07	1 022 743,12
Lyhytaik. korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-445 734,73	-123 047,26
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-1 301 632,03	-595 080,28
 Sijoitus- ja rahoitustoiminnan rahavirta		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulujäämä	1 269 904,45	385 843,61
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-299 900,15	390 078,31
Saadut yleisavustukset/konserniavustus	245 000,00	238 550,00
Avustukset rahastoista	17 969,99	5 129,54
Toiminnan rahavirta (A)	-68 657,74	424 521,18
 Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-6 458 156,97	-7 428 695,45
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	142 584,52	1,00
Nettoinvestoinnit sijoituksiin	-1 661 856,17	10 047 351,69
Investointien rahavirta (B)	-7 977 428,62	2 618 657,24
 Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	8 000 000,00	0,00
Osingonjako	34 035,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-566 666,66	-300 000,00
Rahoituksen rahavirta (C)	7 467 368,34	-300 000,00
 Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	-578 718,02	2 743 178,42
 Rahavarat tilikauden alussa	4 795 341,98	2 052 163,56
Rahavarat tilikauden lopussa	4 216 623,96	4 795 341,98
	-578 718,02	2 743 178,42

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätökset ovat saatavissa kaupparekisteristä tai osoitteesta Järvenpääntie 640, 04400 Järvenpää.

-Pysyvät vastaavat

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin.
Käyttöomaisuudesta vähennetään suunnitelmanmukaiset poistot seuraavin perustein:

aineettomat oikeudet	tasapoisto 3-5 vuodessa
muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto 5 vuodessa
rakennukset	4 - 10 % menojaännöksestä
koneet ja kalusto	10 - 25% menojaännöspoisto

-Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan mukaisena.
Vaihto-omaisuuden hankintameno perustuu muuttuviin menoihin.

-Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet on arvostettu taseeseen hankintamenoihinsa tai sitä alempaan markkinahintaan.

-Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu kuluksi niiden syntyismvuonna.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön TyEL:n mukainen eläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiön kautta.
Yhdistyksellä on kaksi eläkesääntöä, jotka molemmat on suljettu. Niistä tuleva eläkevastuu on esitetty taseessa eläkevarauksena.

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Järvenpään kampuksen uusi koulu (Lastu) käyttöön otettiin elo-syyskuun vaihteessa 2023.
Vuoden 2023 käytiin kolmet muutosneuvottelut kannattavuuden ja talouden tervehdyttämiseksi.
Muutosneuvotteluiden tuloksena STEP-päiväkotii lopetti toimintansa 31.7.2023.
Kirkkopalvelut ry:n tytäryritys Kristillinen Lehtitalo Oy (67 % omistus) purettiin vapaaehtoisien selvitystilamenettelyn kautta 15.12.2023 ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä.
Kirkkopalvelut ry:n tytäryritys Asunto Oy Opistonpiha (100 % omistus) osakkeet ja maa-alue myytiin marraskuussa 2023 tehdyillä kauppakirjoilla. Hallintaoikeus siirtyi ostajalle 1.12.2023 lähtien.

Olennaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

Loppuvuonna 2023 pidettyjen muutosneuvotteluiden lopputuloksena päätettiin Kaustisen kampuksen lakkauttamisesta sekä sen toiminnan päättymisestä vuoden 2024 aikana. Kaustisen kampuksella järjestetty ammatillinen koulutus siirretään Kokkolaan.
Muutosneuvotteluissa päätettiin myös diakonian kehittämistoiminnan ja konsultoinnin lopettamisesta.

Vertailutiedot edellisellä tilikaudella

Vertailutietoja vuodelta 2022 on muutettu siten, että STEP-päiväkodin koko tulos on nyt STEP-koulutuksen luvuissa. Viime vuonna osa siitä oli raportoitu Valona-hyvinvoinnin tuotoissa ja kuluissa.

2 Tuloslaskelman liitetiedot

Tuotot ja kulut toimintoittain	1.1.- 31.12.2023	1.1.- 31.12.2022
Tuotot toiminnoittain sisältävät varsinaisen toiminnan, varainhankinnan, sijoitustoiminnan ja sisäiset tuotot sekä tuotot rahastoista. Kulut toiminnoittain sisältävät vastaavat kulut.		
Valona hyvinvointi		
Tuotot	4 474 336,42	3 788 809,15
Kulut	-4 307 759,21	-4 138 992,60
Yli-/alijäämä	166 577,21	-350 183,45
STEP-koulutus		
Tuotot	29 065 475,96	27 525 081,07
Kulut	-28 916 665,57	-27 386 053,19
Yli-/alijäämä	148 810,39	139 027,88
Yhteisvastuukeräys		
Tuotot	2 666 639,37	2 206 066,89
Kulut	-2 666 639,37	-2 206 066,89
Yli-/alijäämä	0,00	0,00
Diakonia ja kehittäminen		
Tuotot	2 708 233,88	2 567 562,86
Kulut	-3 055 294,11	-2 748 508,73
Yli-/alijäämä	-347 060,23	-180 945,87

	1.1.- 31.12.2023	1.1.- 31.12.2022
Yleistointa ja kiinteistösijoitustoiminta		
Tuotot	8 180 782,37	9 291 642,63
Kulut	-7 506 296,95	-8 716 934,20
Yli-/alijäämä	674 485,42	574 708,43
Tuotot ja kulut toiminnoittain yhteensä	642 812,79	182 606,99
Varsinaisen toiminnan tuotot	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Myyntituotot	512 236,18	616 196,18
Muut tuotot	135 222,36	112 577,79
Toimintatuotot	11 881 626,83	11 087 027,41
Omatoimiset tuotot yhteensä	12 529 085,37	11 815 801,38
Valtionosuudet ja avustukset	25 713 168,11	23 962 099,63
STEA:n avustukset	609 357,97	568 523,74
Kirkkohallituksen avustukset	418 000,00	608 000,00
Seurakuntien avustukset	38 700,00	138 700,00
Muut kohdeavustukset	582 978,47	431 201,24
Kohdeavustukset yhteensä	27 362 204,55	25 708 524,61
Varsinaisen toiminnan tuotot yhteensä	39 891 289,92	37 524 325,99
Henkilöstökulut	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Palkat	19 390 911,64	18 390 110,37
Eläkkeet ja eläkevakuutusmaksut	3 356 072,45	3 187 769,93
Eläkevarauksen muutos	9 867,00	11 710,00
Muut henkilösivukulut	897 097,41	748 490,66
Henkilöstökulut yhteensä	23 653 948,50	22 338 080,96
Keskimääräinen henkilöstön lukumäärä	411	395
Hallituksen jäsenten ja yhdistyksen johtajan palkat ja palkkiot	175 881,40	170 825,29
Varainhankinnan tuotot ja kulut	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Kolehdit	24 043,88	31 627,91
Lahjoitukset	713,08	673,08
Jäsenmaksut	270 029,99	274 362,96
Varainhankinnan tuotot yhteensä	294 786,95	306 663,95
Varainhankinnan tuotot ja kulut yhteensä	294 786,95	306 663,95
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	16 453,56	30 332,88
	16 453,56	30 332,88
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot ja kulut	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Vuokratuotot tytäryrityksiltä	122 927,94	125 004,69
Korkotuotot tytäryrityksiltä	2 961,78	4 494,11
Osinkotuotot tytäryrityksiltä	34 035,00	0,00
Vuokratuotot	676 308,55	592 922,12
Korko- ja osinkotuotot	276 166,34	250 163,73
Muut tuotot ja myyntivoitot	138 074,99	998 992,98
Tuotot yhteensä	1 250 474,60	1 971 577,63
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-299 900,15	390 078,31
Muut kulut pysyvien vastaavien sijoituksista	149 905,01	444 913,58
Vastikkeet tytäryrityksille	57 166,67	48 400,00
Vastikkeet	37 347,48	33 618,67
Korot pitkäaikaisista lainoista	285 594,67	55 386,53
Muut korkokulut	6 959,91	16 590,28
Muut rahoituskulut	43 162,53	10 009,39
Kulut yhteensä	280 236,12	998 996,76
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot ja kulut yhteensä	970 238,48	972 580,87

3 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

		31.12.2023	31.12.2022
Käyttöomaisuuden muutokset			
Aineettomat oikeudet			
Kirjanpitoarvo	1.1.	29 613,22	37 338,46
Tilikauden vähennykset		-21 887,98	0,00
Kirjanpitoarvo ennen poistoja		7 725,24	37 338,46
Tilikauden poistot		-7 725,24	-7 725,24
Kirjanpitoarvo	31.12.	0,00	29 613,22
Aineettomat hyödykkeet, keskeneräiset			
Kirjanpitoarvo	1.1.	0,00	0,00
Lisäys		65 212,15	0,00
Kirjanpitoarvo	31.12.	65 212,15	0,00
Maa-alueet			
Kirjanpitoarvo	1.1.	442 404,54	442 964,94
Tilikauden vähennys		-2 290,59	-560,40
Kirjanpitoarvo	31.12.	440 113,95	442 404,54
Maa-alueet, liittymismaksut			
Kirjanpitoarvo	1.1.	0,00	0,00
Tilikauden lisäys		57 666,27	0,00
Kirjanpitoarvo	31.12.	57 666,27	0,00
Rakennukset ja rakennelmat			
Kirjanpitoarvo	1.1.	5 568 275,88	5 933 266,24
Tilikauden lisäys		12 032 139,98	33 480,00
Tilikauden vähennys		0,00	-153 031,80
Kirjanpitoarvo ennen poistoja		17 600 415,86	5 813 714,44
Tilikauden poistot		-353 348,55	-245 438,56
Kirjanpitoarvo	31.12.	17 247 067,31	5 568 275,88
Koneet ja kalusto			
Kirjanpitoarvo	1.1.	228 230,78	291 326,03
Tilikauden lisäys		389 284,81	0,00
Tilikauden vähennys		-411 315,18	0,00
Kirjanpitoarvo ennen poistoja		206 200,41	291 326,03
Tilikauden poistot		-52 131,57	-63 095,25
Kirjanpitoarvo	31.12.	154 068,84	228 230,78
Keskeneräiset hankinnat			
Kirjanpitoarvo	1.1.	8 216 604,90	821 389,45
Tilikauden lisäys		6 231 599,11	7 395 215,45
Tilikauden vähennys		-14 448 204,01	0,00
Kirjanpitoarvo	31.12.	0,00	8 216 604,90
Tilikauden aikana kuluksi kirjatut pienhankinnat		1.1.-31.12.2023 239 998,51	1.1.-31.12.2022 414 623,82
		31.12.2023	31.12.2022
Osuudet saman konsernin yrityksissä			
Kirjanpitoarvo	1.1.	1 586 726,29	1 586 726,29
Tilikauden vähennys		-100 000,00	0,00
Kirjanpitoarvo ennen poistoja ja arvonalennuksia		1 486 726,29	1 586 726,29
Kirjanpitoarvo	31.12.	1 486 726,29	1 586 726,29
Tytäryhtiöt ja omistusyhteisyritykset	Omistusosuus	Oma pääoma	Tilikauden tulos
Nimi ja kotipaikka		31.12.2023	1.1-31.12.2023
Kiinteistö Oy Ruskon keskusvainio, Tampere	100 %	414 723,48	-5 203,86
Kristillinen Lehtitalo Oy, Helsinki 30.11.2023	0 %	0,00	-8 509,97
Asunto Oy Opistonpiha, Lapua 30.11.2023	0 %	0,00	54 912,89
Sacrum-Kotimaa Oy	100 %	566 481,29	44 938,31
Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy	100 %	193 295,07	55 392,52
Osakkuusyhtiöosakkeet			
Diakonia ammattikorkeakoulu Oy	32,9 %	15 253 869,25	338 890,83
Omistusta vastaava osuus		5 018 522,98	111 495,08

	31.12.2023	31.12.2022
Muut osakkeet ja osuudet		
Asunto/kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeet ja osuudet	868 610,75	868 610,75
Muut osakkeet ja osuudet	230 056,05	228 388,48
Sijoitussalkut	22 763 318,94	21 474 765,86
Sijoitukset arvonnousut/alennukset	299 900,15	-390 078,31
Joukkovelkakirjalainat	0,00	9 529,65
Taidesijoitukset	16 495,18	16 495,18
Yhteensä	24 178 381,07	22 207 711,61
Annetut sitoumukset	31.12.2023	31.12.2023
Capman Nordic Infrastructure	Sitoumus	Sijoitettu
Evli Infrarahasto I	2 000 000	1 407 803
Taaleri Aurinkotuuli II	1 500 000	1 140 000
Evli Impact Forest Fund I	1 500 000	1 358 774
EQEQ:n eQ PE XII North	1 000 000	921 553
Korkia Aurinkoenergia	500 000	319 917
UB Infra -rahasto	1 500 000	1 500 000
UB Metsärahasto	500 000	500 000
Evli Growth Partners II	500 000	500 000
Evli Private Equity III Feeder A	1 000 000	500 000
Nest Capital Endowment III	1 000 000	347 500
Mandatum AM Private Debt V	1 000 000	155 000
	1 000 000	680 550
	1 000 000	315 000
	13 000 000	9 146 097
Pitkäaikaiset saamiset	31.12.2023	31.12.2022
Muut saamiset pitkäaikaiset		
Valtionosuussuaminen 2025	920 361,13	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	672 224,86	599 214,57
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	4 778,44	99 990,52
Lyhytaikaiset lainasaamiset	0,00	50 000,00
Kassasaamiset	0,00	67 000,00
Muut saamiset	106 151,60	152 434,33
Korkosaaminen	2 950,68	40 540,62
	113 880,72	409 965,47
Muut saamiset	1 043 657,00	709 635,07
Siirtosaamiset		
Ennakkomaksut	94 996,85	114 707,11
Korkosaamiset	154 186,97	95 708,06
Hankesaamiset	347 701,88	40 623,14
Muut	436 077,29	386 080,11
	1 032 962,99	637 118,42

4 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

	31.12.2023	31.12.2022
Oma pääoma		
Toimintarahasto	1.1. ja 31.12.	493 276,02
Muut sidotut rahastot	1.1.	1 979 454,38
Lisäty/vähennetty Kallialan rahastoon tuotto		2 074 113,81
Lisäty Ollikaisen rahastoon korkotuotto		-94 659,43
tilikauden lisäys yhteensä		1 346,28
Siirretty Kallialan rahastosta kuulo- ja kommunikaatiovam.tuk.		73 818,65
Siirretty Ollikaisen rahastosta Opiston stipendirahastoon		-93 313,15
Tuloutettu vanhainkodin virkistystoimintaan		-50 000,00
tilikauden vähennykset yhteensä		0,00
Tilikauden siirrot, lisäykset ja vähennykset yhteensä		-673,20
Muut sidotut rahastot	31.12.	-673,08
Sigrid Kallialan rahasto		-51 346,28
Elma Ollikaisen rahasto		22 472,37
Kusti ja Anna Puustisen rahasto		-94 659,43
Muut sidotut rahastot	31.12.	2 001 926,75
Sidotut rahastot yhteensä		1 979 454,38

		31.12.2023	31.12.2022
Vapaat rahastot			
Yleisrahasto	1.1.	445 294,43	441 700,09
Lisätty korkotuotot		15 783,10	3 594,34
Tilikauden siirrot, lisäykset ja vähennykset yhteensä		15 783,10	3 594,34
Yleisrahasto	31.12.	461 077,53	445 294,43
Stipendirahasto	1.1.	23 580,06	22 717,94
Lisätty korkotuotot		1 513,81	862,12
Tilikauden siirrot, lisäykset ja vähennykset yhteensä		1 513,81	862,12
Stipendirahasto	31.12.	25 093,87	23 580,06
Edellisen tilikauden ylijäämä	1.1.	30 571 486,93	30 388 879,94
Tilikauden ylijäämä	31.12.	642 812,79	182 606,99
Yli-/alijäämä	31.12.	31 214 299,72	30 571 486,93
Oma pääoma yhteensä	31.12.	34 195 673,89	33 513 091,82
Pakolliset varaukset			
Eläkevaraus	1.1.	830 286,00	818 576,00
Vähennys		9 867,00	11 710,00
Eläkevaraus	31.12.	840 153,00	830 286,00
Viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua erääntyvät velat			
Rahalaitoslainat		8 666 666,74	3 900 000,00
		8 666 666,74	3 900 000,00
Lyhytaikaiset velat tytäryrityksille			
Ostovelat		4 095,58	6 251,46
		4 095,58	6 251,46
Siirtovelat			
Lomapalkkajaksotus		2 551 329,43	2 659 858,90
Muut henkilöstökulujen jaksotukset (sos.velat)		669,24	624,59
Kolehtivarat		187 221,44	171 222,72
Hankevelat		1 158 776,95	2 314 354,06
Muut lyhytaikaiset siirtovelat		720 864,47	1 053 778,80
		4 618 861,53	6 199 839,07

5 Vakuudet ja vastuusitoumukset ja muut vastuut

		31.12.2023	31.12.2022
Vakuudet:			
Annetut panttikirjat rahalaitoslainojen vakuudeksi		7 500 000,00	7 500 000,00
Annetut panttikirjat samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		2 900 000,00	2 900 000,00
Kiinteistökiinnitykset		18 400 000,00	0,00
Vakuudet yhteensä		28 800 000,00	10 400 000,00
Annetut vastuusitoumukset			
Yhdistys on antanut omavelkaisen takauksen Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy:n puolesta tämän asiakkaalle rakennusaikaiseksi vakuudeksi 9 kpl		38 840,18	27 092,57
Leasingvastuut (ilman ALV)			
Seuraavalla tilikaudella maksettavat		286 523,44	303 104,38
Myöhemmin maksettavat		532 068,18	608 239,10
		818 591,62	911 343,48
		31.12.2023	31.12.2022
Rahalaitoslainat			
Danske Bank, Yrityslaina Kiinteä		4 833 333,34	0,00
Danske Bank, Yrityslaina Euribor		2 900 000,00	0,00
		7 733 333,34	0,00
Luottolimiitit			
Nordea, myönnetty valuuttaluottolimiitti, pitkäaikainen		5 100 000,00	5 400 000,00
Nordea käyttöön otettu limiitti		5 100 000,00	5 400 000,00
Nordea, myönnetty limiitti yhteensä, lyhytaikainen		588 657,74	588 657,74
Nordea, käyttöön otettu limiitti		0,00	0,00
Myönnetty limiittiluotot yhteensä		5 688 657,74	5 988 657,74
Käyttöön otetut limiitit yhteensä tilinpäätöshetkellä		5 100 000,00	5 400 000,00

6 Muut liitetiedot

Rakennusten tasearvot, joiden rakentamiseen tai korjauksiin on saatu avustusta palautusehdoin		
Vanhainkoti	706 205,59	735 630,91
Sisälähetysseuran oppilaitos	2 389 812,66	2 491 210,38
Avustuksen määrä on vähennetty tasearvosta.		

Yhdistys omistaa testamenttilahjoituksena saadun Mikkelissä sijaitsevan Hietajärvi-nimisen tilan, pinta-alaltaan n 275 ha, ja yhden asuinhuoneiston Koy Mikonkatu 8, kirjanpitoarvo 0.
Testamentin ehtojen mukaan hallintaoikeus ei ole Kirkkopalveluilla.

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

PÄIVÄKIRJA CD

PÄÄKIRJA CD

KASSAKIRJA Atk-listoina

TASEKIRJA sidottuna

TOSITELAJIT:

- 2 Kassatulot
- 5 Palkat
- 6 Matkalaskut
- 15 Tilaisuudet/Kurssit
- 21 Ostoreskontran maksut
- 24 eKansio
- 25 Tiekirkot
- 31 Myyntilaskut, oppilaitos
- 32 Myynti, viitesuoritukset
- 34 Vuokrat
- 36 Myynti, konserni
- 37 Myyntilaskut (Koivuranta)
- 38 Myyntilaskut, Tyynelä
- 39 Myyntilaskut, KO, YV, KP
- 42 Myyntilaskut, YV
- 44 Myyntilaskut Päiväkoti Satakietä
- 45 Myyntilaskutus muut (yhteistyö)
- 47 Myyntilasku ParAvi
- 49 Suoritukset Intrumista
- 50 Sisäiset viennit
- 62-63, 65-
- 67, 69-74 Pankit
- 75 Muistiotositteet
- 90 Käyttöomaisuus
- 95 Kodia

Osto- ja myyntilaskut säilytetään sähköisessä arkistossa ja muut tositteet paperitositteina.

KIRKKOPALVELUT -KONSERNI

TULOSLASKELMA JA TASE

31.12.2023

Konsernirakenne

Kirkkopalvelut ry
Kristillinen Lehtitalo Oy (30.11.2023 asti)
Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy
Kiinteistö Oy Ruskon Keskusvainio
Sacrum-Kotimaa Oy
Asunto Oy Opistonpiha (30.11.2023 asti)

KIRKKOPALVELUT -KONSERNI

TULOSLASKELMA

	1.1.- 31.12.2023	1.1.- 31.12.2022
Varsinainen toiminta:		
Tuotot:		
-Omatoimiset tuotot	45 756 318	43 061 719
	45 756 318	43 061 719
Kulut:		
-Henkilöstökulut	-25 798 764	-24 444 716
-Poistot ja arvonalentumiset	-472 439	-496 505
-Muut kulut	-19 925 238	-19 236 630
	-46 196 442	-44 177 850
Tuotto- / Kulujäämä	-440 123	-1 116 131
Varainhankinta		
Tuotot:		
-Jäsenmaksut	270 030	274 363
-Kolehdit	24 044	31 628
-Muut tuotot	713	673
	294 787	306 664
Tuotto- / Kulujäämä	-145 336	-809 467
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot:		
-Korot ja osingot	105 379	78 104
-Vuokrat	725 417	642 360
-Muut tuotot/myyntivoitto	312 248	1 179 896
	1 143 044	1 900 360
Kulut:		
-Yhtiövastikkeet	-37 347	-33 619
-Korot	-373 500	-79 410
-Arvonnousut/-alentumiset	334 033	-390 078
-Muut kulut	-193 068	-448 110
	-269 881	-951 216
Omatoiminen Tuotto- / Kulujäämä	727 826	139 677
Yleisavustukset	245 000	238 550
Verot	1 057	-43 019
Tuotto-/kulujäämä ennen tilinpäätössiirtoja	973 883	335 208
Tilikauden tulos	973 883	335 208
Rahastosiirrot	-256 593	-149 216
Vähemmistöosuudet	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	717 290	185 992

KIRKKOPALVELUT -KONSERNI

T A S E

	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	18 715	50 397
Ennakkomaksut	65 212	0
	<u>83 927</u>	<u>50 397</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	509 418	454 042
Rakennukset ja rakennelmat	17 576 888	6 010 661
Koneet ja kalusto	173 964	252 857
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank	0	8 216 605
	<u>18 260 270</u>	<u>14 934 166</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	0	98 471
Muut osakkeet ja osuudet	1 099 319	1 171 551
Muut sijoitukset	23 081 714	21 103 183
	<u>24 181 034</u>	<u>22 373 205</u>
Omakatteisten rahastojen varat	5 620 012	5 854 133
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	153 133	193 522
Keskeneräiset tuotteet	56 404	31 637
Valmiit tuotteet/tavarat	568 094	526 002
	<u>777 630</u>	<u>751 162</u>
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	920 361	0
	<u>920 361</u>	<u>0</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 015 997	1 126 648
Muut saamiset	1 055 568	721 547
Siirtosaamiset	1 393 256,42	670 525,62
	<u>3 464 822</u>	<u>2 518 721</u>
Rahoitusarvopaperit	88 294	122 084
Rahat ja pankkisaamiset	4 736 793	5 660 150
VASTAAVAA YHTEENSÄ	58 133 142	52 264 016

KIRKKOPALVELUT -KONSERNI

T A S E

VASTATTAVAA	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Toimintarahasto	493 276	493 276
Muut sidotut rahastot	2 001 927	1 979 454
Muut rahastot	661 585	600 097
Edell. tilikausien ylijäämä	29 858 525	29 672 533
Tilikauden yli-/alijäämä	717 290	185 992
	<u>33 732 601,97</u>	<u>32 931 352</u>
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraus	840 153	830 286
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	12 000 000	5 100 000
Saadut ennakot	5 156	5 156
Muut pitkäaikaiset velat	0	103 722
	<u>12 005 156</u>	<u>5 208 878</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	833 333	300 000
Saadut ennakot	642 767	676 759
Ostovelat	2 295 621	3 597 983
Muut velat	2 845 323	2 203 177
Siirtovelat	4 938 186	6 515 581
	<u>11 555 231</u>	<u>13 293 500</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	58 133 142,35	52 264 016

KIRKKOPALVELUT KONSERNI

RAHOITUSLASKELMA

	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	640 672,37	-1 910 379,47
Edelliseen sisältyvät poistot	469 177,39	496 380,45
Verot	1 056,86	-43 018,52
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	-26 468,42	13 697,43
Lyhytaik. korottomien saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-1 709 062,39	1 780 457,63
Lyhytaik. korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-835 258,84	-859 073,98
Varsinaisen toiminnan rahavirta	-1 459 883,03	-521 936,46
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan rahavirta		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulujäämä	1 136 251,86	372 862,72
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-299 900,15	390 078,31
Saadut yleisavustukset/konserniavustus	245 000,00	238 550,00
Avustukset rahastoista	17 969,99	5 129,54
Toiminnan rahavirta (A)	-360 561,33	484 684,11
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-6 476 225,07	-7 437 740,65
Kom-myyntivoitto (väh. Varsinaisen toiminnan kulujäämä)	141 952,17	-5 572,16
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	13 503,08
Nettoinvestoinnit sijoituksiin	-1 661 856,17	10 047 351,69
Investointien rahavirta (B)	-7 996 129,07	2 617 541,96
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	8 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-566 666,66	-300 000,00
Rahoituksen rahavirta (C)	7 433 333,34	-300 000,00
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	-923 357,06	2 802 226,07
Rahavarat tilikauden alussa	5 660 149,64	2 857 923,57
Rahavarat tilikauden lopussa	4 736 792,58	5 660 149,64
	-923 357,06	2 802 226,07

KIRKKOPALVELUT -KONSERNI

TILINPÄÄTÖKSEN 2023 LIITETIEDOT

1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitiilinpäätökseen sisältyvät emoyhdistys Kirkkopalvelut ry sekä sen omistamat tytäryhtiöt. Tytäryritys Kristiillin Lehtitalo Oy purettiin vapaaehtoisin selvitystilan kautta 30.11.2023 ja Asunto Oy Opistonpihan osakkeet myytiin konsernin ulkopuoliselle taholle 30.11.2023. Kirkkopalvelut ry:n osakkuusyritystä Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy:tä, omistusosuus 32,84 %, ei ole yhdistelty konsernitiilinpäätökseen, koska yhtiön varojen jakoon sisältyy merkittäviä rajoitteita. Tiedot esitetään konsernin liitetiedoissa.

Konsernitiilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu sisäiset liiketapahtumat sekä saamiset ja velat. Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Liitetietojen kohdassa Tuotot ja kulut toimintaryhmittäin eliminointeja ei ole tehty ryhmittäin.

Saamiin sisältyvät myynti- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai enintään niiden todennäköiseen arvoon. Velat on arvostettu nimellisarvoon.

Sacrum-Kotimaa Oy:n levikkimyyntin saamisten ja saatujen ennakoiden kirjausperusteena on käytetty laskutusohjelmasta saatua saamis- ja ennakkomaksuluetteloita.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien tasearvot on arvostettu hankintamenoa tai sitä alempana markkinahintaan. Käyttöomaisuudesta vähennetään suunnitelmanmukaiset poistot seuraavin perustein:

aineettomat oikeudet	tasapoisto 3 - 10 vuodessa
muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto 5 vuodessa
rakennukseen kohdistuva konserniliikearvo	tasapoisto 15 vuodessa
rakennukset	4 % menojäännöksestä
koneet ja kalusto	10 - 25% menojäännöspoisto
koneiden ja kaluston poistot liiketoimintayhtiöissä	tasapoisto 4 - 10 vuodessa

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa hankintamenoa tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan mukaisena. Vaihto-omaisuuden hankintameno perustuu muuttuviin menoihin. Sacrum-Kotimaa Oy:ssä vaihto-omaisuus on arvostettu keskihintaan.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu kuluksi niiden syntymisvuonna (Kristiillin Lehtitalo Oy, Sacrum-Kotimaa Oy, Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy).

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön TyEL:n mukainen eläketurva on hoidettu eläkevakuutusyhtiön kautta. Emoyhdistyksellä on kaksi eläkesääntöä, jotka molemmat on suljettu. Niistä tuleva eläkevastuu on esitetty taseessa eläkevarauksena.

Olennot tapahtumat tilikauden aikana

Järvenpään kampuksen uusi koulu (Lastu) käyttöön otettiin elo-syyskuun vaihteessa 2023. Vuoden 2023 Kirkkopalvelut ry:ssä käytiin kolmet muutosneuvottelut kannattavuuden ja talouden tervehtyttämiseksi. Muutosneuvotteluiden tuloksena STEP-päiväkotit lopetti toimintansa 31.7.2023.

Kirkkopalvelut ry:n tytäryritys Kristiillin Lehtitalo Oy (67 % omistus) purettiin vapaaehtoisin selvitystila-menettelyn kautta 30.11.2023 ja purku vahvistettiin 15.12.2023 ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksellä.

Kirkkopalvelut ry:n tytäryritys Asunto Oy Opistonpiha (100 % omistus) osakkeet ja maa-alue myytiin marraskuussa 2023 tehdyillä kauppakirjoilla. Hallintaoikeus siirtyi ostajalle 1.12.2023 lähtien.

Sacrum-Kotimaa Oy on saanut Uutismediatukea Traficomilta 189.635,62 euroa. Tuki maksetaan vuoden 2024 puolella. Kotimaa.fi uudistui.

Olennot tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Kirkkopalvelujen loppuvuonna 2023 pidettyjen muutosneuvotteluiden lopputuloksena päätettiin Kaustisen kampuksen lakkauttamisesta sekä sen toiminnan päättymisestä vuoden 2024 aikana. Kaustisen kampuksella järjestetty ammatillinen koulutus siirretään Kokkolaan. Muutosneuvotteluissa päätettiin myös diakonian kehittämistoiminnan ja konsultoinnin lopettamisesta.

Sacrumin myymälän ja markkinoinnin toimipiste muuttaa vuoden 2024 Helsingin sisällä. Kotimaan levikkimyyntin puolella digitransformaatio on lähdössä käytiin vuonna 2024.

Vertailutiedot edellisellä tilikaudella

Vertailutietoja vuodelta 2022 on muutettu siten, että Kirkkopalvelujen STEP-päiväkodin koko tulos on nyt STEP-koulutukseen luvussa. Viime vuonna osa siitä oli raportoitu Valona-hyvinvoinnin tuotoissa ja kuluissa.

2 Tuloslaskelman liitetiedot

Tuotot ja kulut toiminnoittain	1.1.- 31.12.2023	1.1.- 31.12.2022
Valona hyvinvointi		
Tuotot	4 474 336	3 788 809
Kulut	-4 307 759	-4 138 993
Alijäämä	166 577	-350 183
STEP-koulutus		
Tuotot	29 065 476	27 525 081
Kulut	-28 916 666	-27 386 053
Ylijäämä	148 810	139 028
Yhteisvastuukeräys		
Tuotot	2 666 639	2 206 067
Kulut	-2 666 639	-2 206 067
Ylijäämä	0	0
Diakonia ja kehittäminen		
Tuotot	2 708 234	2 567 563
Kulut	-3 055 294	-2 748 509
Yli/alijäämä	-347 060	-180 946
Yleistoiminta ja kiinteistösijoitustoiminta		
Tuotot	8 180 782	9 291 643
Kulut	-7 506 297	-8 716 934
Ylijäämä	674 485	574 708
Liiketoimintaryhmä (Kristillinen Lehtitalo Oy (30.11.2023 asti), Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy ja Sacrum-Kotimaa Oy)		
Liikevaihto	6 051 629	5 818 436
Liikevoitto/-tappio	90 519	57 537
Rahoitustuotot /-kulut	245	3 767
Verot	1 057	-43 019
Voitto/Tappio	91 821	18 285
Muut osakeyhtiöt (K-Oy Ruskon Keskuvainio ja AsOy Opistonpiha (30.11.2023 asti))		
Liikevaihto	56 300	48 400
Liikevoitto	12 586	-6 412
Rahoitustuotot /-kulut	37 123	-37
Voitto/Tappio	49 709	-6 450
Eliminointien vaikutus konsernin tulokseen	-67 053	-8 451
Konsernin tulos	717 290	185 992
Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot	1.1.- 31.12.2023	1.1.- 31.12.2022
Palkat	21 194 237	20 166 691
Eläkkeet	3 648 946	3 472 474
Eläkevarauksen muutos	9 867	11 710
Muut henkilösivukulut	945 715	793 842
	25 798 764	24 444 716
Keskimääräinen henkilöstön lukumäärä	449	433
Hallitusten jäsenten, toimitusjohtajien ja yhdistyksen johtajan palkat ja palkkiot	428 604	405 893
Tuloverot		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 057	-43 019
	1 057	-43 019
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	30 322	50 645
	30 322	50 645

3 Taseen liitetiedot

		31.12.2023	31.12.2022
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat oikeudet			
Kirjanpitoarvo	1.1.	50 398	331 430
Tilikauden lisäys		15 468	0
Tilikauden vähennys		-21 888	-251 409
Kirjanpitoarvo ennen poistoja		43 978	80 021
Tilikauden poistot		-25 263	-29 624
Kirjanpitoarvo	31.12.	18 715	50 398
Ennakkomaksut aineettomista			
Kirjanpitoarvo	1.1.	0	0
Tilikauden lisäys		65 212	0
Kirjanpitoarvo	31.12.	65 212	0
Maa-alueet			
Kirjanpitoarvo	1.1.	454 042	454 603
Tilikauden vähennys		-2 291	-560
Kirjanpitoarvo	31.12.	451 752	454 042
Maa-alueet, liittymismaksu			
Kirjanpitoarvo	1.1.	0	0
Tilikauden lisäys		57666,27	0
Kirjanpitoarvo	31.12.	57666,27	0
Rakennukset ja rakennelmat			
Kirjanpitoarvo	1.1.	6 010 661	6 388 598
Tilikauden lisäys		12 032 140	33 480
Tilikauden vähennys		-102 397	-153 032
Kirjanpitoarvo ennen poistoja		17 940 404	6 269 046
Tilikauden poistot		-363 516	-258 385
Kirjanpitoarvo	31.12.	17 576 888	6 010 661
Koneet ja kalusto			
Kirjanpitoarvo	1.1.	252 857	325 726
Tilikauden lisäys		391 885	6 658
Tilikauden vähennys		-414 281	-10 535
Kirjanpitoarvo ennen poistoja		230 461	321 849
Tilikauden poistot		-56 497	-68 992
Kirjanpitoarvo	31.12.	173 964	252 857
Keskeneräiset hankinnat			
Kirjanpitoarvo	1.1.	8 216 605	821 389
Tilikauden lisäys		6 231 599	7 395 215
Tilikauden vähennys		-14 448 204	
Kirjanpitoarvo	31.12.	0	8 216 605
Tilikauden aikana kuluksi kirjatut pienhankinnat		240 896	415 742
Sijoitukset			
Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryhtiöt			
Kotipaikka	Omistus- osuus	Oma pääoma 31.12.2023	Tilikauden tulos 1.1-31.12.2023
Kristillinen Lehtitalo Oy, Helsinki 30.11.2023	0,00 %	0	-8 510
Kiinteistö Oy Ruskon keskusvainio, Tampere	100 %	414 723	-5 204
Urkurakentamo Veikko Virtanen Oy / Kotimaa Oy	100 %	193 295	55 393
Sacrum-Kotimaa Oy	100 %	566 481	44 938
Asunto Oy Opistonpiha 30.11.2023	100 %	0	54 913
Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömät omistusyhteisyritykset			
Yrityksen nimi, kotipaikka	Omistus- osuus	Oma pääoma 31.12.2023	Tilikauden tulos 1.1-31.12.2023
Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy, Helsinki	32,9 %	15 253 869	338 891
Omistusta vastaava osuus		5 018 523	111 495
Omistusyhteisyritystä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen.			
Muut osakkeet ja osuudet			
		31.12.2023	31.12.2022
Joukkovelkakirjalainat			
Kirkkopalvelut ry on sijoittanut pitkäaikaisiin joukkovelka-			
kirjoihin		0	50 259
Nimellisarvo		0	50 000
Markkina-arvo 31.12.		0	9 530

Joukkovelkakirjoista on tehty arvonalentumiskirjaus.

Sijoitussalkut			
Kirjanpitoarvo 31.12.		23 063 219	21 084 688
Markkina-arvo 31.12.		24 986 109	22 066 498
Muut osakkeet ja osuudet			
Asunto/kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeet ja osuudet		868 611	868 611
Muut osakkeet ja osuudet		249 204	311 906
		31.12.2023	31.12.2023
Annetut sitoumukset (emo)		Sitoumus	Sijoitettu
Capman Nordic Infrastructure		2 000 000	1 407 803
Evli Infrarahasto I		1 500 000	1 140 000
Taaleri Aurinkotuuli II		1 500 000	1 358 774
Evli Impact Forest Fund I		1 000 000	921 553
EQEQ:n eQ PE XII North		500 000	319 917
Korkia Aurinkoenergia		1 500 000	1 500 000
UB Infra -rahasto		500 000	500 000
UB Metsärahasto		500 000	500 000
Evli Growth Partners II		1 000 000	347 500
Evli Private Equity III Feeder A		1 000 000	155 000
Nest Capital Endowment III		1 000 000	680 550
Mandatum AM Private Debt V		1 000 000	315 000
		13 000 000	9 146 097
		31.12.2023	31.12.2022
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		1 015 997	1 126 648
Muut saamiset		1 055 568	721 547
Siirtosaamiset			
Muut siirtosaamiset		1 393 256	670 526
Siirtosaamiset yhteensä	31.12.	1 393 256	670 526
Rahoitusarvopaperit			
Kirjanpitoarvo 31.12.		88 294	122 084
Markkina-arvo 31.12.		92 486	122 267
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Toimintarahasto	1.1. ja 31.12.	493 276	493 276
Muut sidotut rahastot	1.1.	1 979 454	2 074 114
Lisätty rahastojen varojen tuotto		73 819	-93 313
Vähennetty rahastojen varojen käyttö		-51 346	-1 346
Muut sidotut rahastot	31.12.	2 001 927	1 979 454
Yleisrahasto	1.1.	445 294	441 700
lisätty tilikauden korkotuotot		15 783	3 594
Yleisrahasto	31.12.	461 078	445 294
Stipendirahasto	1.1.	23 580	22 718
lisätty tilikauden korkotuotot		1 514	862
Stipendirahasto	31.12.	25 094	23 580
Muut vapaat rahastot	1.1. ja 31.12.	175 413	131 222
Ed. tilikausien ylijäämä	1.1.	29 858 525	29 923 942
Sacrum-Kotimaa Oy:n liikearvon 2021 oikaisu		0	-251 409
Ed. tilikausien ylijäämä	31.12.	29 858 525	29 672 533
Tilikauden yli/alijäämä		717 290	185 992
Ylijäämä yhteensä	31.12.	30 575 814	29 858 525
Oma pääoma yhteensä	31.12.	33 732 602	32 931 352
		31.12.2023	31.12.2022
Pakolliset varaukset			
Eläkevaraus	1.1.	830 286	818 576
Vähennys		9 867	11 710
Eläkevaraus	31.12.	840 153	830 286
		31.12.2023	31.12.2022

Viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua erääntyvät velat		
Rahalaitoslainat	8 666 667	3 900 000
	8 666 667	3 900 000
Siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus	2 829 407	2 946 812
Kolehtivarat	187 221	171 223
Hankevelat	1 158 777	2 314 354
Muut siirtovelat	762 781	1 083 193
Siirtovelat yhteensä	4 938 186	6 515 581
	31.12.	

4 Vakuudet ja vastuusitoumukset

	31.12.2023	31.12.2022
Velat, joille on annettu vakuuksia		
Vakuudet:		
Annetut panttikirjat rahalaitoslainojen vakuudeksi	7 700 000	7 700 000
Muut vakuudet	2 900 000	2 900 000
Kiinteistökiinnitykset	18 400 000	0
Vakuudet yhteensä	29 000 000	10 600 000
Tytäryritysten ja muiden puolesta annetut takaukset		
Kirkkopalvelut ry Urkurakentamon puolesta tämän asiakkaille	38 840	27 093
Leasingvastuut (ilman ALV)		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	286 523	303 104
Myöhemmin maksettavat	532 068	608 239
	818 592	911 343
Muut vastuut		
Vuokravastuut seuraavalla tilikaudella maksettavat	133 000	130 289
Myöhemmin maksettavat vuokravastuut	0	29 298
Lujatalo Oy	5 724	5 724
	138 724	165 311
Alv-vastuu	0	2 162
Rahalaitoslainat		
Danske Bank, Yrityslaina Kiinteä	4 833 333	0
Danske Bank, Yrityslaina Euribor	2 900 000	0
	7 733 333	0
Luottolimiitit		
Nordea, myönnetty valuuttaluottolimiitti, pitkäaikainen	5 100 000	5 400 000
Nordea käyttöön otettu limiitti	5 100 000	5 400 000
Myönnetty limiittiluotto yhteensä	588 658	588 658
Käyttöön otettu limiitti yhteensä tilinpäätöshetkellä	0	0
Myönnetty limiittiluotot yhteensä	5 688 658	5 988 658
Käyttöön otetut limiitit yhteensä tilinpäätöshetkellä	5 100 000	5 400 000
Rakennusten tasearvot, joiden rakentamiseen tai korjauksiin on saatu avustusta palautusehdoin		
Vanhainkoti	706 206	735 631
Seurakuntaopisto, Pieksämäen kampus	2 389 813	2 491 210
Avustuksen määrä on vähennetty tasearvosta.		

Kirkkopalvelut ry omistaa testamenttilahjoituksena saadun Mikkelissä sijaitsevan Hietajärvi-nimisen tilan, pinta-alaltaan n 275 ha, ja yhden asuinhuoneiston Koy Mikonkatu 8, kirjanpitoarvo 0.

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

PÄIVÄKIRJA CD
PÄÄKIRJA CD
KASSAKIRJA CD
TILINPÄÄTÖS SIDOTTUNA

TOSITELAJIT:

Sonet	2 Kassatulot 5 Palkat 6 Matkalaskut 15 Tilaisuudet/Kurssit 21 Ostoreskontran maksut 24 eKansio 25 Tiekirkot 31 Myyntilaskut, oppilaitos 32 Myynti, viitesuoritukset 34 Vuokrat 36 Myynti, konserni 37 Myyntilaskut (Koivuranta) 38 Myyntilaskut, Tyynelä 39 Myyntilaskut, KO, YV, KP 42 Myyntilaskut, YV 44 Myyntilaskut Päiväkoti Satakieli 45 Myyntilaskutus muut (yhteistyö) 47 Myyntilasku ParAvi 49 Suoritukset Intrumista 50 Sisäiset viennit 62-74 Pankit 75 Muistiotositteet 90 Käyttöomaisuus 95 Kodia
Fennoa	CA. Käteiskassa DE. Poistot PJ. Palkat OLD. Matkalaskut TA Verotili, Fennoa PU. Ostolaskut IN. Myyntilaskut BA1. Nordea BA2. Nordea GL. Muistiot VAT. Alv-kirjaukset GL4. Ceepos kassa GL5. Visma Net laskut GL6. Visma Net verkkokauppa

TOSITTEET SÄILYTETÄÄN SELVÄKIELISENÄ KIRJALLISESSA MUODOSSA
OSTOLASKUT SÄHKÖISESSÄ ARKISTOSSA
Tasekirja on säilytettävä 31.12.2033 saakka.

Tilinpäätöksen allekirjoitukset.

Järvenpäässä huhtikuun 11. päivänä 2024

KIRKKOPALVELUT RY

Mikael Pentikäinen, puheenjohtaja

Kaija Majoinen, varapuheenjohtaja

Heikki Arikka

Kimmo Kääriäinen

Annukka Jokipii

Timo Kietäväinen

Pirjo Sariola

Antti-Pekka Jääskeläinen

Ilkka Mattila, johtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki, allekirjoitettu sähköisen allekirjoituksen päiväyksellä.

BDO Oy
Tilintarkastusyhteisö

Eeva Koivula
KHT-tilintarkastaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Kirkkopalvelut ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Kirkkopalvelut ry:n (y-tunnus 0215281-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2023. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että yhdistyksen taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva

olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Helsingissä 16. huhtikuuta 2024

BDO Oy, tilintarkastusyhteisö

Eeva Koivula
KHT, JHT

Yhteisvastuukeräys 2023

Seurakuntien tulos hiippa- ja rovastikunnittain 31.12.2023

Hiippakunta	Rovastikunta	Seurakunta	Jäsenmäärä	SRK YV tulos	Tulos/jäsen- määrä
Turku	Turun tuomiorvk	Kaarina	17 330	2245,12	0,130
		Maaria	24 713	13828,04	0,560
		Paattinen	1 501	1154,17	0,769
		Piikkiö	5 581	2404,86	0,431
		Turun Henrik	13 314	4398,99	0,330
		Turun Katariina	14 008	11079,61	0,791
		Turun Martti	18 028	2679,82	0,149
		Turun Mikael	20 834	4769,72	0,229
		Turun Tuomiokirkko	12 915	11706,79	0,906
	Nousiainen	Kustavi	671	634,65	0,946
		Laitila	6 217	2461,78	0,396
		Masku	6 921	3380	0,488
		Merimasku	1 202	367,95	0,306
		Mynämäki	5 659	4147,7	0,733
		Naantali	11 313	9158,78	0,810
		Nousiainen	3 487	3702,55	1,062
		Pyhäranta	1 458	723,55	0,496
		Raisio	15 714	6771,94	0,431
		Rusko	4 717	3706,41	0,786
		Rymättylä	1 527	3009,8	1,971
		Taivassalo	1 230	528,37	0,430
		Uusikaupunki	10 463	1405,84	0,134
		Vehmaa	1 678	1855,6	1,106
	Paimio	Lieto	17 559	7144,57	0,407
		Loimaa	11 836	5535,03	0,468
		Länsi-Turunmaa	3 848	563,3	0,146
		Paimio	10 135	4051	0,400
		Pöytyä	7 070	4113,02	0,582
		Salo	39 075	24930,57	0,638
		Somero	6 519	1846,62	0,283
	Pori	Kankaanpää	13 665	9928,2	0,727
		Keski-Pori	18 103	1998,35	0,110
		Länsi-Pori	11 198	2628,24	0,235
		Meri-Pori	6 092	2731,95	0,448
		Merikarvia	2 257	2027,85	0,898
		Noormarkku	7 218	4193,72	0,581
		Porin Teljä	15 583	2120,65	0,136
		Ulvila	9 360	7271,14	0,777
	Ala-Satakunta	Eura	8 769	6540,78	0,746
		Eurajoki	7 112	5136,17	0,722
		Harjavalta	4 739	2234,9	0,472
		Huittinen	7 537	2510,62	0,333
		Kokemäki	4 972	4344,99	0,874

		Nakkila	3 822	2312,02	0,605
		Rauma	27 344	8782,22	0,321
		Säkylä-Köyliö	4 998	5937,42	1,188
Tku yhteensä			215005,37	0,576	

Tampere	Tampereen tuomic	Messukylä	37 917	23283,21	0,614
		Tampereen Eteläinen	35 529	14434,04	0,406
		Tampereen Harju	30 658	16718,5	0,545
		Tampereen Tuomiokirkko	38 523	28442,42	0,738
	Hämeenlinna	Hattula	6 964	11372,97	1,633
		Hauho	2 612	7132,22	2,731
		Hausjärvi	5 440	2523,4	0,464
		Hämeenlinna-Vanaja	38 989	12891,12	0,331
		Janakkala	11 414	7978,41	0,699
		Lammi	4 627	1030,95	0,223
		Loppi	5 540	3554,56	0,642
		Riihimäki	18 885	17080,21	0,904
	Hämeenkyrö	Hämeenkyrö	7 272	4393	0,604
		Ikaalinen	4 931	2754,37	0,559
		Kihniö	1 242	5304,87	4,271
		Nokia	22 518	5833,5	0,259
		Parkano	4 949	2414,9	0,488
		Pirkkala	14 053	15190,39	1,081
		Sastamala	17 209	13824,81	0,803
		Ylöjärvi	22 821	12152,09	0,532
	Tammela	Forssa	11 650	8314,44	0,714
		Humppila	1 680	1153,5	0,687
		Jokioinen	3 855	3011,76	0,781
		Tammela	4 610	1968,05	0,427
	Kangasala	Ypäjä	1 672	1120,44	0,670
		Akaa	11 101	1032	0,093
		Kangasala	23 066	8114,04	0,352
		Lempäälä	17 066	3958,23	0,232
		Mänttä-Vilppula	6 467	1533,66	0,237
		Orivesi	7 565	9496,64	1,255
		Punkalaidun	2 185	1954	0,894
		Pälkäne	4 593	7131,82	1,553
		Ruovesi	3 038	1662,2	0,547
		Sääksmäki	13 519	7735,54	0,572
		Urjala	3 492	1118,3	0,320
		Vesilahti	3 181	1343,31	0,422
		Virrat	4 851	4937,71	1,018
Tre yhteensä			273895,58	0,792	

Oulu	Oulun tuomiorvk	Haukipudas	14 378	7835,33	0,545
		li	7 929	5804,8	0,732

Liminka	Karjasilta	31 849	14268,82	0,448
	Kiiminki	14 360	9640,55	0,671
	Oulujoki	20 199	12263,34	0,607
	Oulun Tuomiokirkko	16 318	12699,08	0,778
	Oulunsalo	7 726	7510,37	0,972
	Tuira	39 571	7745,31	0,196
	Hailuoto	699	2000,63	2,862
	Kempele	15 043	4168,45	0,277
	Liminka	8 251	4869,69	0,590
	Lumijoki	1 676	3683,95	2,198
Kalajoki	Muhos	6 929	3104,11	0,448
	Raahe	21 342	14733,85	0,690
	Siikalatva	5 242	7883,05	1,504
	Tyrnävä	5 441	5830,07	1,072
	Utajärvi	2 043	7526,39	3,684
	Vaala	1 970	3133,15	1,590
	Alavieska	2 084	3737,04	1,793
	Haapajärvi	5 581	11632,71	2,084
	Haapavesi	5 162	11005,52	2,132
	Kalajoki	10 094	11352,51	1,125
Kokkola	Kärsämäki	2 065	4108,4	1,990
	Nivala	8 939	12727,79	1,424
	Oulainen	5 753	4097,93	0,712
	Pyhäjoki	2 352	5384,94	2,290
	Pyhäjärvi	3 811	7941,85	2,084
	Reisjärvi	2 323	2999,8	1,291
	Sievi	4 003	4442,82	1,110
	Ylivieska	13 384	8650,91	0,646
	Halsua	839	1829,75	2,181
	Kannus	4 405	4859,92	1,103
Rovaniemi	Kaustinen ja Ullava	4 119	6470,77	1,571
	Kokkolan suom	23 364	6409,6	0,274
	Kälviä	3 488	7118,63	2,041
	Lohtaja	2 040	3996,3	1,959
	Perho	2 343	5468,96	2,334
	Toholampi	2 991	10645,38	3,559
	Veteli	2 524	7636,85	3,026
	Kemijärvi	4 973	2597,68	0,522
	Pelkosenniemi	1 408	1129,5	0,802
	Posio	2 341	3307,78	1,413
Kemi-Tornio	Ranua	3 131	3765,81	1,203
	Rovaniemi	45 027	11255,47	0,250
	Salla	2 447	5839,06	2,386
	Kemi	12 292	5468,98	0,445
	Keminmaa	5 816	7156,36	1,230
	Pello	2 489	12857,2	5,166
	Simo	2 157	1770,27	0,821
	Tervola	2 187	1772,06	0,810

Lappi	Tornio	15 279	8985,63	0,588	
	Ylitornio	2 964	4823,07	1,627	
	Enontekiö	1 346	885,45	0,658	
	Inari	4 265	7836,64	1,837	
	Kittilä	4 711	1872,5	0,397	
	Kolari	2 811	9458,09	3,365	
	Muonio	1 678	3546,5	2,114	
	Sodankylä	6 267	1743,85	0,278	
	Utsjoki	783	11068,92	14,137	
	Koillismaa	Kuusamo	11 999	8789,58	0,733
	Pudasjärvi	6 325	8175,19	1,293	
	Taivalkoski	3 150	4020,32	1,276	
	Oulu yhteensä			405345,23	1,612
Mikkeli	Etelä-Savo	Hirvensalmi	1 601	8457,59	5,283
		Juva	4 729	6495,85	1,374
		Kangasniemi	3 878	2416,28	0,623
	Etelä-Karjala	Mikkelin Tuomiokirkko	38 495	23004,62	0,598
		Mäntyharju	5 252	7794,05	1,484
		Pieksämäki	12 546	10512,76	0,838
		Savonlinna	27 936	10701,25	0,383
		Imatra	16 572	3908,01	0,236
		Joutseno	6 679	1685,14	0,252
		Lappee	9 073	5456,26	0,601
		Lappeenranta	17 270	3773,79	0,219
		Lauritsala	7 853	2882,45	0,367
		Luumäki	3 380	3673,45	1,087
		Parikkala	3 567	9227,56	2,587
		Ruokolahti	5 824	7663,42	1,316
		Sammonlahti	7 821	2935,79	0,375
		Taipale	7 809	8631,87	1,105
	Kymenlaakso	Anjalankoski	9 363	7013,42	0,749
		Elimäki	5 386	3007,9	0,558
		Hamina	17 178	11677,18	0,680
		Kotka-Kymi	30 189	4488,88	0,149
	Päijät-Häme	Kouvola	18 904	7356,88	0,389
		Kuusankoski	13 138	7456,72	0,568
		Pyhtää-Pyttis	3 433	1513,96	0,441
		Valkeala	7 806	5258,48	0,674
		Asikkala	5 394	3223,54	0,598
		Heinola	12 073	10773,86	0,892
		Hollola	21 931	13577,53	0,619
		Iitti	4 851	5808,15	1,197
		Joutjärvi	13 554	2671,65	0,197
		Keski-Lahti	23 044	18746,17	0,813
		Laune	16 378	4266,14	0,260
		Nastola	9 739	4297,04	0,441

		Orimattila	10 966	11208,74	1,022
		Salpausselkä	10 421	10872,66	1,043
		Tainionvirta	4 419	2392,96	0,542
Mikkeli yhteensä				254832	0,849
Borgå	Borgå dompr.	Agricola sv	5 469	2413,31	0,441
		Borgå sv.domk	11 542	3790,23	0,328
		Sibbo sv	5 147	4410,15	0,857
	Helsingfors	Johannes	11 299	3560,41	0,315
		Matteus	4 758	4245,86	0,892
		Olaus Petri	804	76,7	0,095
		Petrus	5 896	4292,39	0,728
		Tyska	2 421	1985,36	0,820
	Mellersta nyland	Esbo sv	13 943	6278,4	0,450
		Grankulla sv	2 240	1475,25	0,659
		Kyrksläatts sv	4 753	2953,18	0,621
		Tammerfors sv	862	2020,7	2,344
		Vanda sv	3 921	1712,1	0,437
	Raseborg	Ekenäsnejdens sv	8 809	4371,92	0,496
		Hangö sv	2 549	1509,79	0,592
		Ingå-Inkoo	3 576	3241,64	0,906
		Karis-Pojo sv	4 939	2908,22	0,589
		Sjundeå sv	1 293	510,87	0,395
	Åboland	Kimitoön-Kemiönsaari	4 820	744,47	0,154
		Väståbolands sv	7 198	4970,26	0,691
		Åbo sv	9 252	2708,85	0,293
	Åland	Brändö-Kumlinge	502	255,3	0,509
		Eckerö-Hammarland	1 821	161,6	0,089
		Jomala	3 875	2788,88	0,720
		Lemland-Lumparland	1 736	1556,38	0,897
		Mariehamn	7 210	2302,75	0,319
	Närpes	Norra Åland	3 255	664,3	0,204
		Saltvik	1 385	628,6	0,454
		Ålands södra skärgård	542	1011	1,865
		Korsnäs	1 545	2649,4	1,715
		Kristinestads sv	2 955	5924,9	2,005
	Korsholm	Närpes	6 561	3446,62	0,525
		Korsholms sv	5 615	4182,33	0,745
		Kvevlax	2 517	9704,95	3,856
		Malax-Maalahti	4 341	2753,29	0,634
		Replot	1 562	1174,35	0,752
	Pedersöre	Solf	1 456	2420,7	1,663
		Vasa sv	12 184	8874,98	0,728
		Vörå-Vöyri	4 880	7435,78	1,524
		Jakobstads sv	8 203	1017,93	0,124
		Karleby sv	5 403	1092,74	0,202
		Kronoby-Kruunupyy	5 226	2377,02	0,455

	Larsmo	5 146	2319,4	0,451
	Nykarleby-Uusikaarlepyy	5 581	6661,9	1,194
	Pedersöre	8 767	7315,45	0,834
Borgå yhteensä			138900,61	0,790
Kuopio	Kuopion tuomiorvk Järvi-Kuopio	14 229	11936,66	0,839
	Kuopion Alava	13 532	11239,41	0,831
	Kuopion Kallavesi	25 888	8374,78	0,324
	Kuopion Männistö	7 966	2585,47	0,325
	Kuopion Puijo	10 580	8689,87	0,821
	Kuopion Tuomiokirkko	12 646	11078,72	0,876
	Siilinjärvi	15 348	14729,73	0,960
	Iisalmi	15 151	10392,51	0,686
	Kiuruvesi	6 053	13536,18	2,236
	Lapinlahti	4 647	6767,86	1,456
	Nilakka	4 671	4294,51	0,919
	Rautavaara	1 152	10309,45	8,949
	Sonkajärvi	2 847	1574,17	0,553
	Varpaisjärvi	1 742	1318,8	0,757
	Vieremä	2 644	2528,88	0,956
	Kajaani	1 708	2549,84	1,493
	Kajaani	24 745	9350,19	0,378
	Kuhmo	5 982	20080,61	3,357
	Paltamo	3 188	3754,02	1,178
	Puolanka	2 002	13921,56	6,954
	Sotkamo	7 734	6672,18	0,863
	Suomussalmi	5 746	3978,26	0,692
	Joensuu	3 687	1466,67	0,398
	Ilomantsi	2 888	1680,41	0,582
	Joensuu	14 798	6712,06	0,454
	Juuka	3 158	5233,57	1,657
	Kitee	8 440	12153,36	1,440
	Kontiolahti	10 497	5320,88	0,507
	Lieksa	6 995	8874,35	1,269
	Liperi	10 519	6868	0,653
	Nurmes	6 598	8919,05	1,352
	Outokumpu	4 119	2765,82	0,671
	Pielisensuu	13 521	3733,6	0,276
	Polvijärvi	3 022	2548,55	0,843
	Pyhäselkä	5 136	2067,45	0,403
	Rantakylä	9 353	4246,9	0,454
	Tohmajärvi	2 884	4313,55	1,496
	Vaara-Karjala	2 451	1937,23	0,790
	Rautalampi	3 320	7632,9	2,299
	Leppävirta	6 819	10154,56	1,489
	Niinivesi	2 520	1206,1	0,479
	Rautalampi	2 118	2866,69	1,353

		Suonenjoki	4 790	6838,94	1,428
		Varkaus	13 502	8887,52	0,658
Kuopio yhteensä				296091,82	1,303

Lapua	Lapua	Alajärvi	11 958	4452,82	0,372
		Alavus	8 952	10620,91	1,186
		Kauhava	14 129	11459,01	0,811
		Kuortane	2 905	3907,64	1,345
		Lapuan Tuomiokirkko	11 609	15523,32	1,337
		Soini	1 589	2207,05	1,389
		Ähtäri	4 187	5008,22	1,196
	Etelä-Pohjanmaa	Ilmajoki	10 400	7605,31	0,731
		Isojoki	1 563	1382,12	0,884
		Isokyrö	3 616	5155,72	1,426
		Kauhajoki	11 193	10590,65	0,946
		Kurikka	16 471	11074,26	0,672
		Seinäjoki	50 612	35671,62	0,705
		Teuva	3 869	5336,55	1,379
	Pohjanmaa	Kaskinen-Kaskö	671	1085,35	1,618
		Kristiinankaupungin suon	1 765	474,71	0,269
		Laihia	6 135	6222,21	1,014
		Mustasaaren suom	3 779	5546,85	1,468
		Pietarsaaren suom	4 354	1178,07	0,271
		Vaasan suom	29 260	39681,19	1,356
		Vähäkyrö	3 295	7557,39	2,294
	Pohjoinen Keski-Su	Hankasalmi	3 357	4435,87	1,321
		Kinnula	1 351	1543,68	1,143
		Laukaa	15 229	2868,08	0,188
		Pihtipudas	3 102	1985,38	0,640
		Saarijärvi	12 573	18515,16	1,473
		Viitasaari	4 513	3435,35	0,761
		Äänekoski	12 322	14998,58	1,217
	Eteläinen Keski-Su	Joutsa	3 438	3455,75	1,005
		Jyväskylä	91 544	22141,63	0,242
		Jämsä	13 450	3194,74	0,238
		Keuruu	7 866	4708,35	0,599
		Muurame	7 351	2254,36	0,307
		Petäjävesi	2 561	1738,95	0,679
		Toivakka	1 575	1347,59	0,856
		Uurainen	2 581	1516,55	0,588

Helsinki	Helsingin tuomiorv	Helsingin Tuomiokirkko	29 108	15512,88	0,533
		Kallio	17 869	13534,22	0,757
		Lauttasaari	12 458	14781,62	1,187
		Paavali	13 621	5460,7	0,401

		Töölö	25 872	6242,67	0,241
Huopalahti		Haaga	13 008	10718,16	0,824
		Kannelmäki	12 946	2282,07	0,176
		Munkkiniemi	10 083	6833,98	0,678
		Pitäjänmäki	8 210	6181,45	0,753
Malmi		Malmi	45 312	6429,28	0,142
		Oulunkylä	18 119	9799,86	0,541
		Pakila	11 998	6759,45	0,563
Vartiokylä		Helsingin Mikael	22 316	13272,96	0,595
		Herttoniemi	15 214	9650,01	0,634
		Roihuvuori	17 135	22164,5	1,294
		Vuosaari	15 293	10081,52	0,659
Vantaa		Hakunila	12 429	8554,71	0,688
		Hämeenkylä	10 139	6358,16	0,627
		Korso	15 074	5835,7	0,387
		Rekola	11 249	8791,61	0,782
Porvoo		Tikkurila	36 442	8927,09	0,245
		Vantaankoski	26 617	19435,69	0,730
		Agricolan suom	6 055	3499,58	0,578
		Askola	3 359	3258,15	0,970
		Myrskylä-Mörskom	1 226	2164,75	1,766
		Pornainen	3 340	3122,22	0,935
		Porvoon suom	21 590	8758,86	0,406
		Pukkila	1 234	7164,84	5,806
		Sipoon suom	9 492	7689,61	0,810
Helsinki yhteensä				253266,3	0,852

Espoo	Espoon tuomiorkk	Espoon Tuomiokirkko	43 206	61175,11	1,416
		Espoonlahti	28 823	19942,84	0,692
		Kauniaisten suom	4 245	4938,26	1,163
		Kirkkonummen suom	19 691	13067,81	0,664
		Leppävaara	23 364	8322,31	0,356
		Olari	26 634	9204,95	0,346
		Tapiola	21 586	23571,4	1,092
	Lohja	Hangon suom	2 358	3476,38	1,474
		Karkkila	5 373	6825,41	1,270
		Lohja	29 697	18151,8	0,611
		Raaseporin suom	4 808	576,57	0,120
		Siuntion suom	2 511	817,65	0,326
		Vihti	18 351	18635,82	1,016
		Tuusula	Hyvinkää	29 327	7457,85
	Järvenpää		27 724	27492,71	0,992
	Kerava		20 454	20457,41	1,000
	Mäntsälä		14 387	6743,92	0,469
	Nurmijärvi		28 539	18749,52	0,657
	Tuusula		25 801	15267,7	0,592
	Espoo yhteensä			284875,42	0,764

Seurakuntien tulos yhteensä	2402093,32
Valtakunnallisille tileille	264 546,05
Tulos yhteensä	2 666 639,37

Turun arkkihiippakunta yhteensä	215005,37	0,576
Tampereen hpk yhteensä	273895,58	0,792
Oulun hpk yhteensä	405345,23	1,612
Mikkelin hpk yhteensä	254832	0,849
Borgå Stift yhteensä	138900,61	0,790
Kuopion hpk yhteensä	296091,82	1,303
Lapuan hpk yhteensä	279880,99	0,942
Helsingin hpk yhteensä	253266,3	0,852
Espoon hpk yhteensä	284875,42	0,764

179 Siikainen liitetty 114 Kankaanpäähän
 144 Martinkoski liitetty 177 Saloon
 224 Kalvola liitetty 213 Hämeenlinna-Vanajaan
 443 Puumala liitetty 436 Mikkelin tuomiokirkkoon
 501 Bergö ja 559 Petalax liitetty 544 Malaxiin
 704 Evijärvi liitetty 719 Kauhavaan
 714 Karijoki liitetty 718 Kauhajokeen
 731 Lappajärvi ja 759 Vimpeli liitetty 702 Alajärveen
 863 Vartiokylä liitetty 834 Helsingin Mikaeliin